

Analysplan

Analyser av vård och omsorg 2022–2024

Analysplan

Analys av vård och omsorg 2022–2024

Denna publikation skyddas av upphovsrättslagen. Vid citat ska källan uppges. För att återge bilder, fotografier och illustrationer krävs upphovsmannens tillstånd.

Publikationen finns som pdf på Socialstyrelsens webbplats. Publikationen kan också tas fram i alternativt format på begäran. Frågor om alternativa format skickas till alternativaformat@socialstyrelsen.se

Artikelnummer	2022-3-7746
Omslagsfoto	Maskot Bildbyrå AB/Johnér bildbyrå
Publicerad	www.socialstyrelsen.se , mars 2022

Förord

Denna analysplan är en översikt över analytisk verksamhet inom vård- och omsorg vid Socialstyrelsen. Planen beskriver kortfattat pågående och planerade analyser, när dessa kommer att redovisas samt ansvariga utredare. Den publiceras årligen i syfte att informera intresserade om de analyser som myndigheten planerar att genomföra inom hälso- och sjukvård, socialtjänst och tandvård. Avslutade och publicerade analyser från år 2021 finns också listade.

Natalia Borg
Avdelningschef
Avdelningen för analys

Innehåll

Förord.....	3
Analysen på Socialstyrelsen	9
Analysområden.....	10
Analysplanens struktur	10
Hälso- och sjukvård	11
Föreslå insatser för att stärka attraktiviteten och kompetensförsörjningen av barnmorskor i förlossningsvården.....	11
Främja utvecklingen mot sammanhållen och koordinerad vård i Norden.....	11
Analysera uppdämda vårdbehov i hälso- och sjukvården	12
Stödja regionernas hantering av uppdämda vårdbehov samt följa och analysera väntetider i hälso- och sjukvården	13
Lägesrapport hälso- och sjukvård och tandvård.....	14
Bedömning av tillgång och efterfrågan på legitimerade yrkesutövare i hälso- och sjukvården. Nationella planeringsstödet	14
Uppföljningsmått för hälso- och sjukvårdens insatser i rehabiliterings- och sjukskrivningsprocessen.....	15
Översyn av smittskyddsenheternas och smittskyddsläkarnas förutsättningar.....	15
Kompetensförsörjning inom primärvården.....	16
Utveckla den nationella uppföljningen av primärvården – Inhämta resultat för ett antal utvalda indikatorer	17
Utveckla den nationella uppföljningen av primärvården – Uppföljning och analys av omställningsarbetet i regioner och kommuner	17
Kartläggning av den prehospitla vården samt uppföljning och utvärdering av regeringens satsningar på ambulanssjukvården.....	18
Kartläggning av den kommunalt finansierade hemsjukvården.....	19
Sjukvården för en ändamålsenlig verksamhet vad gäller organdonationer	20
Cancerrehabilitering	20
Effekt av kejsarsnitt på barnets hälsa	21
Fallprevention - ekonomiska analyser	21
Baseline för kommande systemuppföljning av införandet av nationell högspecialiserad vård	22
Analys och prognos av kostnadsutvecklingen för läkemedel.....	22
Kartläggning och analys av geografiska skillnader i äldres läkemedelsanvändning	23
Långtidsanvändning av kalciumflödeshämmare och risk för bröstcancer	23

Fördjupad analys av läkemedelshantering med fokus på delegering inom kommunal hälso- och sjukvård.....	24
Beskriva, analysera och lämna förslag på hur nationella kvalitetsregister inom psykiatriområdet kan förbättras.....	25
Kartläggning av den psykiatriska tvångsvården respektive den rättspsykiatriska vården.....	25
Individuell och gemensam analys av området psykisk hälsa och suicidprevention utifrån Socialstyrelsens och övriga myndigheters verksamhetsområden	26
Förslag på uppföljningssystem för en ny nationell strategi inom området psykisk hälsa och suicidprevention.....	27
Utvärdera och stödja genomförandet av statens insatser inom området psykisk hälsa 2020–2023	27
Utveckling av indikatorer för internationella jämförelser inom OECD.....	28
Indikatorer och målnivåer i nationella riktlinjer för hjärtsjukvård	28
Indikatorer i screeningprogrammet för livmoderhalscancer	29
Indikatorer och målnivåer i nationella riktlinjer för vård och stöd vid adhd och autism.....	30
Indikatorer i nationella riktlinjer för ätstörningsvården.....	30
Indikatorer i nationellt kunskapsstöd för vård vid vulvodyni	31
Indikatorer i nationella riktlinjer rörande obesitas	31
Målnivåer för vård vid psoriasis	32
Utvärdering av vården vid rörelseorganens sjukdomar utifrån nationella riktlinjer.....	32
Utvärdering av screening för bröstcancer	33
Covid-19-pandemins påverkan på följsamheten till nationella riktlinjer – uppföljande utvärdering	34
Utvärdering av vård och stöd vid schizofreni och schizofreniliknande tillstånd utifrån de nationella riktlinjerna.....	35
Utvärdering av universitetssjukvård i förhållande till ALF-avtalet.....	36
Uppdrag som berör både hälso- och sjukvård och socialtjänst.	36
Socialtjänst.....	38
Kartläggning av äldre hbtqi-personers vård och omsorg	38
Utveckla långsiktiga former för att kontinuerligt följa de nationella minoriteternas situation inom myndighetens verksamhetsområden	38
Nationellt kompetenscentrum för frågor om intellektuell funktionsnedsättning och autism inom LSS	39
Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?	40
Förstudie för att undersöka socialtjänstens förebyggande arbete riktat till barn och unga med normbrytande beteende.	40
Öppna jämförelser inom socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård	41
Strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken under 2021–2031	42
Öppna jämförelser – Vård och omsorg om äldre.....	43

Lägesrapporter	43
E-hälsa och välfärdsteknik i kommunerna	45
Kartläggning av utveckling och användning av artificiell intelligens i socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård	45
Enhetsundersökningen om äldreomsorg och kommunal hälso- och sjukvård ...	46
Enhetsundersökning LSS	47
Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) i det egna hemmet....	47
Stödja implementering av SOSFS 2011:9	48
Utvärdering av förordning (2011:1062) om statsbidrag till vissa organisationer inom det sociala området m.m.	48
Uppföljande nationell kartläggning och analys av anmälningar gällande barn till socialtjänsten 2021	49
Kartläggning och analys av adoptionsspecifika behov hos adopterade	49
Uppdrag att analysera satsningen på sociala insatser för barn och unga i utsatta områden	50
Uppdrag om första linjens chefer.....	50
Komplettera nyckeltal och indikatorer för målpåfyllelse i kommunal verksamhet	51
Uppdrag som berör både socialtjänst och hälso- och sjukvård.	51
Tandvård.....	52
Indikatorer och målnivåer i nationella riktlinjer tandvård.....	52
Förskolebarns försämrade tandhälsa.....	52
Effekterna av Covid-19 på behandlingar och tandvårdsbesök bland vuxna och barn – summerande rapport	53
Personcentrering och oral hälsa i ett nordiskt perspektiv. Koordinering och samverkan för en bibehållen oral hälsa bland sköra och multisjuka äldre	54
Karies bland barn och unga - epidemiologiska uppgifter för år 2021	55
Utvärdering av nationella riktlinjer tandvård	55
Krisberedskap	56
Uppdrag att utveckla och stärka hälso- och sjukvårdens förmåga vid kris och krig	56
Uppdrag att utveckla och stärka hälso- och sjukvårdens vårdkapacitet vid kris och krig.....	57
Kartläggning och stöd av den kommunala hälso- och sjukvårdens och socialtjänstens beredskap	57
Uppföljningen och utvärderingen av överenskommelsen mellan staten och SKR om hälso- och sjukvårdens arbete med civilt försvar	58
Uppföljning av statsbidrag.....	59
Statsbidrag inom området hälso- och sjukvård	59
Statsbidrag inom området socialtjänst.....	60
Statsbidrag inom området tandvård.....	60
Publicerade analyser 2021.....	61

Analysen på Socialstyrelsen

Socialstyrelsen är Sveriges kunskapsmyndighet för vård och omsorg. I Socialstyrelsens uppdrag ingår att bistå regeringen med underlag och expertkunskap för utvecklingen inom sitt verksamhetsområde som rör hälso- och sjukvård, tandvård samt socialtjänst¹. Myndigheten samordnar nationellt inom sitt ansvarsområde och styr mot en god vård och omsorg, vilken karaktäriseras som kunskapsbaserad, säker, individanpassad, effektiv, jämlik och tillgänglig. Analyser, kartläggningar, utvärderingar och uppföljningar är viktiga delar i kunskapsstyrningen och kan ge underlag till revidering eller framtagandet av t.ex. nya föreskrifter, kunskapsstöd, nationella riktlinjer eller statsbidrag. Med hjälp av analyserna, kartläggningarna, utvärderingarna och uppföljningarna, inklusive uppföljning av statsbidrag strävar vi efter att även belysa aktuellt läge, orsak till det och föreslå åtgärder för att kunna uppnå jämlik vård och omsorg. Socialstyrelsen strävar efter att ge en samlad bild av utvecklingen inom vården och omsorgen och därigenom också en vägledning om vilka insatser som bör vidtas för att förbättra dessa områden.

Omvärldens efterfrågan och behov av data och statistik och aktuella analyser har ökat under de senaste åren. Covid-19-pandemin har belyst behovet av ökad nationell samordning och sektorsövergripande ansats samt uppföljning och analys av hälso- och sjukvårdens, tandvårdens och socialtjänstens utveckling och behov. Socialstyrelsen fortsätter att utveckla och anpassa arbetssätt i linje med de behov som identifierats.

I Socialstyrelsens nya strategiska inriktning läggs tonvikt på vår analys- och statistikroll som är central för att identifiera hur läget ser ut inom vård och omsorg². I vår strategi har vi identifierat behovet av att ytterligare lägga fokus på att beskriva och identifiera vilka orsaker som finns kring eventuella skillnader för grupper, regioner eller kommuner, vilka konsekvenser olika insatser får för olika grupper samt vad kostnaderna blir för olika insatser. Ambitionen är att fortsätta att utveckla den rollen mot bakgrund av att den stödjer arbetet med att beskriva och identifiera lösningar på olika samhällsutmaningar.

Vår strävan och vårt mål är att leverera välgrundade, sakliga och faktabaserade analyser som ökar förutsättningarna för och ger större möjligheter till att leverera god vård och omsorg till alla patienter och brukare.

¹ Förordning (2015:284) med instruktion för Socialstyrelsen.

² Socialstyrelsens strategiska inriktning 2021–2025

Analysområden

Analysplanens struktur

Pågående och planerade analyser, kartläggningar, uppföljningar och utvärderingar presenteras enligt följande indelning:

- Hälso – och sjukvård
- Socialtjänst
- Tandvård
- Krisberedskap
- Uppföljning av statsbidrag

Uppdragen och projekten kategoriseras efter det område som bedöms vara det huvudsakliga. Vissa uppdrag eller projekt kan beröra fler än en av kategorierna ovan. Sådana som berör såväl hälso- och sjukvård som socialtjänst listas med enbart rubrik sist under kategorierna hälso- och sjukvård respektive socialtjänst. Mot bakgrund av coronapandemins effekter på vården och omsorgen har ett antal uppdrag och projekt taggats med ikoner som symboliserar Covid-19, tillgänglighet, psykisk ohälsa samt patientsäkerhet.

Patientsäkerhet

Psykisk ohälsa

Covid-19

Tillgänglighet

Hälso- och sjukvård

Föreslå insatser för att stärka attraktiviteten och kompetensförsörjningen av barnmorskor i förlossningsvården

Socialstyrelsen kommer tillsammans med Nationella vårdkompetensrådet och i dialog med andra berörda aktörer, ta fram förslag i syfte att säkra den framtida kompetensförsörjningen av barnmorskor i hälso- och sjukvården. Därtill ska ett planeringsunderlag redovisas samt rekommendationer tas fram om hur många barnmorskor som behövs i hälso- och sjukvården med fokus på förlossningsvården. Synpunkter kommer inhämtas och beaktas från Universitetskanslersämbetet, universitet och högskolor, regioner, SKR, professionsorganisationer och andra relevanta aktörer. Socialstyrelsen ska bedöma konsekvenserna av förslagen samt beräkna kostnaderna för dem.

Avrapportering:

Uppdraget delredovisas senast 2022-12-01 och slutredovisas senast 2023-06-01.

Ansvarig utredare:

Malin Nylén-Bolinder (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 3).

Främja utvecklingen mot sammanhållen och koordinerad vård i Norden

Socialstyrelsen har genom ett avtal med Nordiska ministerrådet i uppdrag att koordinera ett projekt för att främja sammanhållen vård i de nordiska länderna. De nordiska länderna, liksom de flesta andra länder med moderna hälso- och sjukvårdssystem, har gemensamma utmaningar när det gäller samordning såväl inom hälso- och sjukvården som inom omsorgen, liksom mellan hälso- och sjukvård och omsorg. Brister i helhetssyn och strategier för patient/personcentrerad vård är faktorer som ligger bakom detta.

I framtiden kommer samverkan och samarbete vara alltmer viktiga strävanden för att skapa sammanhållen vård och omsorg utifrån patientens/brukarens perspektiv. Brister i systemen drabbar särskilt människor med kroniska sjukdomar med omfattande och komplexa vård- och omsorgsbehov.

En betydande majoritet av dessa kroniska sjukdomar kan dessutom förebyggas med tidiga och kostnadseffektiva insatser från hälso- och sjukvården, i nära samarbete med andra aktörer. För patienter som har flera diagnoser och olika komplexa behov saknas ofta kontinuitet och koordination av insatser från vård- och omsorg.

Flera olika delprojekt pågår inom ramen för uppdraget. Arbetet ska utifrån ett systemanalytiskt perspektiv, bidra till ömsesidigt lärande kring hur policies på nationell och regional nivå kan främja utvecklingen mot en mer sammanhållen vård och omsorg i de nordiska länderna.

Några av de aktuella delprojekten är:

- Kartläggning av policyer som avser att främja sammanhållen vård
- Hälsofrämjande och förebyggande insatser
- Koordinering och samverkan för en bibehållen oral hälsa bland sköra och multisjuka äldre
- Hur arbetar man inom hälsosystemen i Norden med begreppet existentiell hälsa?

Avrapportering:

Projektet slutrapporteras den 22 augusti 2022.

Ansvarig utredare:

Ingrid Schmidt (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 4).

Analysera uppdämda vårdbehov i hälso- och sjukvården

Socialstyrelsen ska sammanställa och redovisa en nationell lägesbild över de uppdämda vårdbehov som uppstått med anledning av covid-19. Myndigheten ska analysera utvecklingen av nya, förändrade och utökade vårdbehov inom den regionalt och kommunalt finansierade hälso- och sjukvården och vad dessa kan komma att innebära i form av en utökad och förändrad efterfrågan på hälso- och sjukvård på kort och på lång sikt, samt hälso- och sjukvårdens förutsättningar och eventuella hinder att tillgodose dessa behov. I detta ingår också utökade behov av till exempel vård vid psykisk ohälsa, rehabiliterande insatser samt hälsofrämjande och förebyggande insatser.

Socialstyrelsen ska sammanställa och redovisa en nationell lägesbild samt föreslå ändamålsenliga och effektiva insatser på nationell och regional nivå för att patienternas behov omhändertas på kort och lång sikt.

Avrapportering:

Uppdraget delredovisades i oktober 2021 och slutredovisas senast den 31 mars 2022.

Ansvarig utredare:

Sara Dahlin (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 2), och Anna Dahlin (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 3).

Stödja regionernas hantering av uppdämda vårdbehov samt följa och analysera väntetider i hälso- och sjukvården

Uppdraget avser:

- att följa och analysera utvecklingen av väntetider och vårdköer inom den specialiserade vården och den regionalt finansierade primärvården, med särskilt fokus på konsekvenser av covid-19. Uppföljningen ska bl.a. beakta vårdgarantins tidsgränser och faktorer som kön, ålder och diagnos, samt beskriva utvecklingen av väntetider och köer inom olika vårdområden och regioner.
- att visualisera kontinuerliga lägesbilder över utvecklingen av produktion, väntetider och vårdköer.
- att följa och analysera överenskommelsen om ökad tillgänglighet i hälso- och sjukvården 2020, inklusive dess tilläggsöverenskommelse. Fokus ligger på regionernas inrapportering av väntetidsdata till den nationella väntetidsdatabasen och regionernas följsamhet till framtagna riktlinjer och mallar (redovisades i december 2020 samt juni 2021).

Avrapportering:

Uppdraget delredovisades i december 2020 och i juni 2021, samt kommer att slutredovisas senast den 31 mars 2022.

Ansvariga utredare:

Sevim Barbasso Helmers (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 3).

Lägesrapport hälso- och sjukvård och tandvård

Socialstyrelsen publicerar årligen lägesrapporter, senast den 31 mars, om individ- och familjeomsorg, vård och omsorg om äldre, insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning samt om tillståndet och utvecklingen inom hälso- och sjukvård och tandvård.

Lägesrapporten hälso- och sjukvård och tandvård utgår ifrån ett antal prioriterade områden där det görs satsningar och där såväl Socialstyrelsen som andra aktörer har i uppdrag att bidra till förbättring och utveckling. Också en kortfattad indikatoruppföljning av hälso- och sjukvård inklusive tandvård ingår, vilket syftar till att tillsammans med övriga områden i rapporten bidra till en samlad lägesbild och analys.

Rapporten bygger på flera datakällor, däribland publicerat material från Socialstyrelsen och andra nationella aktörer, sammanställningar av statistik och epidemiologiska studier. Flera avdelningar på myndigheten bidrar med underlag till rapporten.

Avrapportering:

Rapporten publiceras årligen senast den 31 mars.

Ansvarig utredare:

Kristin Larsson (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 4).

Bedömning av tillgång och efterfrågan på legitimerade yrkesutövare i hälso- och sjukvården. Nationella planeringsstödet

Socialstyrelsen redovisar årligen bedömningar av tillgång och efterfrågan på legitimerade yrkesutövare i hälso- och sjukvården. Syftet är att utgöra ett stöd för regeringen, huvudmännen, lärosäten, professionsorganisationer och andra aktörer som är delaktiga i planering av kompetensförsörjningen i hälso- och sjukvården.

Sedan 2019 genomförs, utöver den årliga rapporteringen om tillgången och efterfrågan på legitimerad personal inom hälso- och sjukvården, också en samlad kartläggning och bedömning av hälso- och sjukvårdens tillgång på och långsiktiga behov av specialistläkare inom alla specialiteter. Kartläggningen och bedömningen ska göras både på nationell och regional nivå och omfattar både offentliga och privata vårdgivare. I uppdraget för 2019 ingick även att utifrån ett nationellt perspektiv lämna förslag på hur dimensionering av ST-tjänster (specialiseringstjänstgöring) för läkare skulle kunna göras på ett mer effektivt sätt, i syfte att minska bristen av olika sorters specialistlä-

kare och uppnå målsättningen om en jämlik vård i hela landet. Fokus skulle läggas på de specialiteter där det finns en tydlig brist. Tilläggsuppdraget publicerades i samma rapport som grunduppdraget.

Avrapportering:

Grunduppdraget redovisas årligen i februari.

Ansvarig utredare:

Åsa Olsson (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 3).

Uppföljningsmått för hälso- och sjukvårdens insatser i rehabiliterings- och sjukskrivningsprocessen

Socialstyrelsen fortsätter arbetet med att ta fram uppföljningsmått för hälso- och sjukvårdens insatser i rehabiliterings- och sjukskrivningsprocessen. Arbetet har sin utgångspunkt i en förstudie som avrapporterades i början av 2021 och sker i nära samverkan med regionrepresentanter, Sveriges Kommuner och Regioner och NPO för rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin³.

Uppföljningsmått kommer att baseras på data från Inera, Försäkringskassan och regionerna samt på resultat från enkäter till patienter, läkare och regionerna. Arbetet innebär insamling och bearbetning av data samt att uppföljningsmått operationaliseras, utvärderas och specificeras.

Kunskapsunderlag som beskriver uppföljningsområden och -mått ska även tas fram och vara i samklang med det Försäkringsmedicinska kunskapsstödet.

Avrapportering:

En första version av uppföljningsmått och kunskapsunderlag planeras bli färdig för publicering i slutet av 2022.

Ansvarig utredare:

Anne Snis (Enheten för Vägledning för hälso- och sjukvården 2).

Översyn av smittskyddsenheternas och smittskyddsläkarnas förutsättningar

Smittskyddsläkare och smittskyddsenheterna har en nyckelroll i det svenska smittskyddet. Under Covid-19-pandemin har smittskyddsläkare och smittskyddsenheterna haft en central roll i att föreslå regionala råd och rekom-

³ <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-1-7183.pdf>

mendationer till allmänheten i sin region. De har också haft ett tungt ansvar för smittspårning och uppföljning av konstaterade fall. Arbetsbelastningen för smittskyddsläkare, smittspårare och andra inom verksamheten har varit hög under en lång period.

Socialstyrelsen ska därför göra en översyn av smittskyddsenheternas och smittskyddsläkarnas förutsättningar att genomföra sitt uppdrag som framgår av smittskyddslagen med syfte att möjliggöra en ökad effektivitet, samordning och likformighet i verksamheterna. Socialstyrelsen ska vid utförandet av uppdraget samverka med Folkhälsomyndigheten och andra relevanta myndigheter och bör ha dialog med SKR och andra aktörer.

Myndigheten ska se över om nuvarande personella resurser och kapacitet av smittskyddsläkare kan bedömas vara tillräcklig och kartlägga om smittskyddsenheternas och smittskyddsläkarnas förutsättningar är likvärdiga över hela landet. Vidare ska myndigheten identifiera utvecklingsområden för samordning och samarbete med kommunal vård och omsorg, samt på nationell nivå mellan de regionala smittskyddsenheterna, och vid behov lämna förslag på en utvecklad organisering och struktur.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast den 30 november 2022.

Ansvarig utredare:

Staffan Söderberg (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 2).

Kompetensförsörjning inom primärvården

Socialstyrelsen ska tillsammans med Nationella vårdkompetensrådet och i dialog med övriga berörda aktörer, ta fram förslag som syftar till att stärka medarbetarna och säkra den framtida kompetensförsörjningen inom primärvården.

Uppdraget består av två huvuddelar. I den ena delen ska Socialstyrelsen och Nationella vårdkompetensrådet ge förslag på riktade nationella insatser samt insatser som regioner och andra aktörer kan vidta i fråga om hur medarbetare i hälso- och sjukvården kan motiveras och stanna kvar i primärvården, hur primärvården kan attrahera och locka till sig nya medarbetare, hur primärvården kan medverka i högskoleutbildning och forskning samt insatser som främjar geografisk rörlighet och rekrytering till primärvård i glesbygd och socioekonomiskt utsatta områden.

I den andra delen ska bl.a. ett planeringsunderlag redovisas och rekommendationer för dimensionering av läkares specialiseringstjänstgöring inom allmänmedicin tas fram (nationell och regional nivå för perioden 2022–2035).

Avrapportering:

Uppdraget delredovisas senast 1 den maj 2022 och slutredovisas senast den 30 november 2022.

Ansvarig utredare:

Malin Nylén-Bolinder (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 3).

Utveckla den nationella uppföljningen av primärvården – Inhämta resultat för ett antal utvalda indikatorer

Socialstyrelsen har sedan 2019 ett uppdrag om uppföljning av primärvården och uppföljning av omställningen till en mer nära vård. Målet att ge förslag på resultatindikatorer anpassade för att kunna följa omställningen, samt att analysera möjligheterna för regioner och kommuner att rapportera resultat på aggregerad nivå. Uppdraget kommer att använda befintliga datakällor för att ta fram indikatorer, men även inventera möjliga nya datakällor och utveckla nya indikatorer. Resultat för ett urval indikatorer kommer även att redovisas och visualiseras på socialstyrelsens webbplats.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas årligen och redovisas i sin helhet senast den 30 augusti 2022.

Ansvarig utredare:

Martin Lindblom (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 3).

Utveckla den nationella uppföljningen av primärvården – Uppföljning och analys av omställningsarbetet i regioner och kommuner

Socialstyrelsen har sedan 2019 ett uppdrag om uppföljning av primärvården och uppföljning av omställningen till en mer nära vård. Socialstyrelsen ska årligen följa upp, analysera och rapportera hur omställningen till en mer nära vård i regionerna och kommunerna utvecklas. Uppdraget utgår bland annat från insatserna i den överenskommelse om God och nära vård som tecknats mellan regeringen och Sveriges kommuner och regioner (SKR). Datainsamling sker bland annat genom redovisningar från kommunerna och regionerna. Vi genomför även vissa intervjuer och enkäter som även dessa riktar sig till

olika företrädare inom regioner och kommuner.

Uppdraget ska bidra med kunskap om hur arbetet med omställningen till en mer nära vård utvecklas i regioner och kommuner. Ett ytterligare mål är att bidra till att Socialstyrelsen kan stödja regioner och kommuner i omställningsarbetet.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas årligen i augusti och slutredovisas senast den 30 augusti 2023.

Ansvariga utredare:

Charlotte Pihl och Johan Lantto (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1).

Kartläggning av den prehospitla vården samt uppföljning och utvärdering av regeringens satsningar på ambulanssjukvården

Prehospital vård är ett samlingsnamn för den vård som patienten först möter vid sjukdoms- och olycksfall. Prehospital akutsjukvård är de omedelbara medicinska åtgärder som vidtas av hälso- och sjukvårdspersonal utanför sjukhus. Ambulanssjukvården erbjuder idag en kvalificerad prehospital akutsjukvård vilket ställer höga krav på att verksamheten ger möjlighet till utveckling av kompetens och kvalitet för att kunna säkerställa en god och säker vård. Detta är områden som behöver utvecklas och stärkas.

Socialstyrelsen ska kartlägga den prehospitla vården och lämna förslag på hur den kan utvecklas, effektiviseras och stärkas på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt. Socialstyrelsen ska även följa upp och utvärdera regeringens satsningar på ambulanssjukvården 2021–2023, vilken omfattar överenskommelsen mellan staten och SKR om att förstärka och utveckla ambulanssjukvården och förordningen (2021:18) om statsbidrag för utveckling av den prehospitla akutsjukvården för patienter med psykisk ohälsa, som syftar till att utveckla s.k. psykiatriambulanser. Uppdraget ska genomföras i samverkan med regionerna, SKR och andra relevanta aktörer som exempelvis SOS Alarm. Socialstyrelsen ska vid behov inhämta synpunkter från IVO och Läkemedelsverket.

Avrapportering:

- Kartläggningen av den prehospitala vården inklusive förslag på hur den prehospitala vården kan utvecklas och stärkas kommer redovisas senast 1 oktober 2022.
- Den del av uppdraget som rör uppföljning och utvärdering regeringens satsningar på ambulanssjukvården ska delredovisas årligen, senast den 1 oktober 2022 och senast den 1 juni 2023.
- Delen som rör uppföljning av statsbidrag enligt förordning (SFS 2021:18) ska delredovisas årligen senast den 30 september.
- Uppdraget avseende uppföljning och utvärdering av regeringens satsningar kommer slutredovisas senast den 1 mars 2024. Slutredovisningen ska innehålla en samlad bedömning av regeringens satsningar på ambulanssjukvården och en analys av satsningarnas resultat.

Ansvarig utredare:

Fatima Azerkan (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 4).

Kartläggning av den kommunalt finansierade hemsjukvården

Inom ramen för Socialstyrelsens arbete med att stödja omställningen mot en god och nära vård avser myndigheten att under 2022 genomföra en kartläggning av den kommunalt finansierade hemsjukvården för att få en bättre förståelse av dess organisering och omfattning. När kartläggningen har gjorts kan myndigheten ta ställning till hur ett fortsatt arbete kan föreslås som ytterligare bidrar till förflyttningen mot en god och nära vård.

Kartläggningen tar sin utgångspunkt i den förstudie som myndigheten genomförde under 2021.

Avrapportering:

Kartläggningen redovisas senast 31 december 2022.

Ansvarig projektägare:

Petra Rinman (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 2).

Sjukvården för en ändamålsenlig verksamhet vad gäller organdonationer

Transplantation av organ är sedan länge en etablerad behandlingsmetod i hälso- och sjukvården. I de fall det inte finns någon alternativ behandlingsmetod ger transplantation svårt sjuka människor en möjlighet att överleva. I andra fall kan transplantation ge avsevärt förbättrad hälsa, högre livskvalitet och en återgång till ett aktivt yrkesliv.

Undersökningar har visat att donationsviljan i den svenska befolkningen är hög och antalet organdonationer har ökat stadigt över tid. Trots det råder det brist på organ och många som är i behov av transplantation får vänta för länge. Socialstyrelsen kommer kartlägga hälso- och sjukvårdens arbete med organdonationer och transplantationer. I kartläggningen ska hinder för en ändamålsenlig donations- och transplantationsverksamhet identifieras och analyseras.

Utifrån kartläggningens och analysens resultat ska Socialstyrelsen föreslå åtgärder som ska bidra till en effektivare verksamhet inom området i syfte att fler donationer och transplantationer ska kunna genomföras.

Avrapportering:

Uppdraget slutredovisas senast 30 november 2022.

Ansvarig utredare:

Christina Strååt (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 3).

Cancerrehabilitering

Socialstyrelsen ska utreda förutsättningarna för erbjudande av cancerrehabilitering samt ta fram förslag till åtgärder för att stärka cancerrehabiliteringens utveckling så att patienter och deras närstående nås och får ta del av insatserna. Myndigheten bör fokusera på en fördjupad analys av problembilden ur patientens perspektiv och undersöka möjliga vägar framåt. Myndigheten bör studera framgångsrika processer, förutsättningar för att tidigt tillgodose patienternas behov av rehabilitering och förutsättningar för patienternas delaktighet i rehabiliteringsprocessen.

Socialstyrelsen kommer utreda vad som kan leda till en snabbare återgång i arbete efter cancersjukdom och vårdens roll i detta. Uppdraget ska bidra till ett gemensamt lärande för berörda parter där förbättringsområden identifierats. Analysen och förslagen ska omfatta eventuella skillnader mellan kvinnors och mäns behov och förutsättningar.

Uppdraget ska genomföras i samverkan med Försäkringskassan, regionernas multiprofessionella rehabiliteringsteam, patientföreträdare, regionala cancercentrum, SKR och andra berörda aktörer.

Avrapportering:

En delredovisning lämnades den 28 september 2021. Uppdraget slutredovisas senast den 31 maj 2022.

Ansvarig utredare:

Katarina Fredriksson (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 2).

Effekt av kejsarsnitt på barnets hälsa

Effekten av kejsarsnitt på barnets hälsa är omdebatterad. Det är inte lätt att studera då risken för confounding by indication är stor (d.v.s. att resultatet av en jämförelse kan snedvridas på grund av de bakomliggande faktorer som gjort att man tillgripit en intervention). Framförallt är eventuella risker efter kejsarsnitt på moders önskan en aktuell fråga där kunskapsglappet är stort.

Myndigheten kommer undersöka och analysera barnhälsan efter kejsarsnitt genom att använda utfall från Socialstyrelsens patientregister och läkemedelsregistret.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas under hösten 2022.

Ansvarig utredare:

Karin Källén (Enheten för specialiststöd 1).

Fallprevention - ekonomiska analyser

Fallolyckor är vanliga bland äldre personer och kan orsaka skador, förlorad självständighet, försämrad livskvalitet och dödsfall. Cirka tusen personer dör varje år från en fallolycka. Av de drygt 69 000 personer som behövdes läggas in på sjukhus efter att ha skadat sig i en fallolycka under 2019, var 50 600 personer 65 år eller äldre.

För att motivera bl.a. verksamhetsledningarna att prioritera fallprevention, behöver fördelarna med att arbeta fallpreventivt tydliggöras. Socialstyrelsen ska därför genomföra hälsoekonomiska beräkningar inriktat på sådana åtgärder och arbetssätt som återfinns inom hälso- och sjukvården och socialtjänstens verksamhetsområden, för personer 65 år och äldre. Socialstyrelsen ska vid utförandet av uppdraget samverka med SKR och ha dialog med andra relevanta aktörer.

Myndigheten ska beräkna hälso- och sjukvårdens och socialtjänstens kostnader för fallskador och fallpreventiva åtgärder. Vidare ska myndigheten analysera användandet av fallpreventiva åtgärder, och hur användandet kan utvecklas på ett kostnadseffektivt sätt i relation till kostnader för fallskador och minskat lidande för den enskilde. Beräkningarna kan därefter användas av regeringen och kommunsektorn i deras arbete med att förbättra arbetet med fallprevention.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast den 31 maj 2022.

Ansvarig utredare:

Thea Enhörning (Enheten för Specialiststöd 2).

Baseline för kommande systemuppföljning av införandet av nationell högspecialiserad vård

Hälso- och sjukvården genomgår stora förändringar och en av dessa är den pågående koncentrationen av viss högspecialiserad vård. Nationell högspecialiserad vård (NHV) ersätter den tidigare rikssjukvården och ambitionen är att koncentrera en större andel av vården än tidigare. Koncentration av högspecialiserad vård förväntas leda till en högre vårdkvalitet för berörda patientgrupper, men det finns farhågor om att annan vård och därigenom andra patientgrupper kan påverkas.

Syftet med detta projekt är att ta fram en baslinjemätning för kommande systemuppföljning.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast den 30 september 2022.

Ansvarig utredare:

Erika Budh (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 3).

Analys och prognos av kostnadsutvecklingen för läkemedel

Socialstyrelsen analyserar årligen utvecklingen av läkemedelsförsäljningen i Sverige och prognosticerar kostnadsutvecklingen. Uppdraget omfattar läkemedel som ingår i förmånssystemet, rekvisitionsläkemedel samt läkemedel som förskrivs enligt smittskyddslagen. Analysen tar sin utgångspunkt i kostnadsdrivande och kostnadsminskande effekter.

Avrapportering:

Arbetet redovisas årligen senast den 30 april, och en uppdaterad prognos redovisas senast den 30 oktober.

Ansvarig utredare:

Konstantin Macheridis (Enheten för specialiststöd 2).

Kartläggning och analys av geografiska skillnader i äldres läkemedelsanvändning

Socialstyrelsen har initierat ett projekt att kartlägga de geografiska skillnaderna i äldres läkemedelsanvändning, och utreda vilka faktorer som kan förklara dessa skillnader.

Studien baseras på individdata (läkemedelsanvändning, förskrivarkarakteristika, samsjuklighet m.m.) från Socialstyrelsens läkemedels-, patient- och socialtjänstregister, samt registret över totalbefolkningen och utbildningsregistret från SCB. Vissa ytterligare uppgifter inhämtas på aggregerad nivå (region, kommun, statistikområde (SAMS)), om bland annat befolkningskarakteristika (befolkningstäthet, utbildning, inkomst m.m.), vårdtillgänglighet och läkartäthet. Projektet sker i samarbete med Aging Research Center (ARC), Karolinska Institutet.

Målet med projektet är att finna påverkbara förhållanden som har betydelse för äldres läkemedelsbehandling, med avseende på kvalitet, jämlikhet, resursfördelning och patientsäkerhet.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast den 31 december 2022.

Ansvarig utredare:

Johan Fastbom (Enheten för specialiststöd 1).

Långtidsanvändning av kalciumflödeshämmare och risk för bröstcancer

Kalciumflödeshämmare (kalciumantagonister) är vanliga läkemedel vid behandling av hjärt- och kärlsjukdomar, främst högt blodtryck. Publicerade studier har visat ett samband mellan långtidsanvändning (10 år eller längre) av kalciumflödeshämmare och ökad risk för bröstcancer⁴. Socialstyrelsen genomförde 2014 en studie som inte visade något samband mellan 5 års användning av kalciumantagonister och risk för bröstcancer⁵. Enligt denna studie ska myndigheten fortsätta bevaka incidensen av bröstcancer i relation till långtidsanvändning av kalciumflödeshämmare. Vidare rekommenderas även i nyligen genomförda metaanalyser fortsatta studier baserade på populationsbaserade registerdata som inkluderar mer än 10 års användning av kalciumflödeshämmare och justerar för potentiella confounders/störfaktorer^{6, 7}.

⁴ Li CI et al. Use of antihypertensive medications and breast cancer risk among women aged 55 to 74 years. *JAMA Internal Medicine* 2013;233(17):1629-37

⁵ Bergman GJ et al. Breast cancer risk and use of calcium channel blockers using Swedish population registries. *JAMA Internal Medicine* 2014;174(10):1700-1

⁶ Wright CM et al. Calcium channel blockers and breast cancer incidence: An updated systematic review and metaanalysis of the evidence. *Cancer Epidemiology* 2017;50(Pt A):113-124

⁷ Thakur AA et al. Calcium channel blockers and the incidence of breast and prostate cancer: A meta-analysis. *J Clin Pharm Ther* 2018;43(4):519-529

Mot bakgrund av detta initierade Socialstyrelsen hösten 2019 en epidemiologisk studie baserad på data från Socialstyrelsens cancerregister, läkemedelsregister, patientregister och medicinska födelseregister samt SCB:s register över totalbefolkningen och utbildningsregister. Syftet med projektet är att studera om långtidsanvändning av kalciumflödeshämmare ökar risken för bröstcancer.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas i augusti 2022.

Ansvarig utredare:

Catarina Jansson (Enheten för specialiststöd 1).

Fördjupad analys av läkemedelshantering med fokus på delegering inom kommunal hälso- och sjukvård

Socialstyrelsen har initierat ett projekt för att analysera läkemedelshanteringen i kommunal hälso- och sjukvård, med utgångspunkt i förutsättningarna för delegering utifrån kraven i Socialstyrelsens föreskrift om ordination och läkemedelshantering i hälso- och sjukvården. Det är sedan tidigare väl känt att det finns utmaningar vid läkemedelshantering, exempelvis gällande delegering och behörighet att hantera läkemedel. Myndigheten har tidigare följt upp och utvärderat föreskriftens bestämmelser om läkemedelsgenomgångar.

Samarbete sker i första hand genom befintliga nätverk inom nationell handlingsplan för ökad patientsäkerhet, exempelvis det nationella rådet för patientsäkerhet där flera myndigheter, nationella organisationer och företrädare för huvudmän ingår.

Målet är att analysen ska ge Socialstyrelsen ett underlag som gör det möjligt att ta beslut om eventuella åtgärder som stödjer en säker läkemedelshantering.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast den 31 december 2022.

Ansvarig utredare:

Helena Ström (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 2).

Beskriva, analysera och lämna förslag på hur nationella kvalitetsregister inom psykiatriområdet kan förbättras

Socialstyrelsen ska under 2021 se över hur de nationella kvalitetsregistren inom psykiatriområdet kan förbättras. Förutom att beskriva hur data samlas in till register inom psykiatriområdet, både till Socialstyrelsens register och kvalitetsregister, ska vi beskriva utmaningar som kvalitetsregister inom psykiatriområdet står inför och som påverkar möjligheten att uppnå hög kvalitet och representativitet.

Myndigheten ska dessutom lämna rekommendationer till regioner, registerhållare och regionala kvalitetsregistercentrum om hur utvecklingen av registren inom psykiatriområdet kan stödjas. Både på kort och lång sikt, samt se över hur informationshanteringen kan förenklas.

Uppdraget ska bidra till att ge en nationell bild av förbättringspotentialen inom området samt att ge vägledning till huvudmännen och andra berörda aktörer så att nationella kvalitetsregistren inom psykiatriområdet kan realisera deras potential för vårdens utveckling.

Avrapportering:

Uppdraget slutredovisas senast den 1 april 2022.

Ansvarig utredare:

Camilla Jomer (Enheten för forskar- och registerservice).

Kartläggning av den psykiatriska tvångsvården respektive den rättspsykiatriska vården

Socialstyrelsen ska genomföra en kartläggning av den psykiatriska tvångsvården och den rättspsykiatriska vården. Uppdraget är avgränsat till vuxna, 18 år och äldre, som vårdas enligt lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård (LPT) och lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård (LRV).

Bakgrunden till uppdraget är att tidigare utredningar har konstaterat stora praxisskillnader mellan regionerna avseende vilken vård och behandling som patienter erbjuds, personalens kompetens och organisationsform. Tidigare utredningar har således identifierat behov av insatser för att främja vårdens kvalitet, stärka kunskapsstyrningen och utveckla vårdens innehåll avseende LPT och LRV.

Kartläggning syftar till att öka kunskapen om den vård som bedrivs med LPT och LRV och, baserat på kartläggningen, lämna åtgärdsförslag för utvecklingen av psykiatrisk tvångsvård respektive rättspsykiatrisk vård. Uppdraget genomförs som 3 delprojekt:

1. Kartläggning genom registeranalyser
2. Kartläggning genom kunskapsinhämtning från professioner samt patient-, brukar- och anhörigorganisationer samt tidigare kartläggningar
3. Förslag på åtgärder för utveckling av psykiatrisk tvångsvård respektive rättspsykiatrisk vård

Avrapportering:

Uppdraget ska redovisas senast den 1 augusti 2023.

Ansvarig utredare:

Peter Salmi (Enheten för specialiststöd 1).

Individuell och gemensam analys av området psykisk hälsa och suicidprevention utifrån Socialstyrelsens och övriga myndigheters verksamhetsområden

Inom ramen för uppdraget att inkomma med underlag inför en kommande nationell strategi för området psykisk hälsa och suicidprevention, har Socialstyrelsen och 24 andra myndigheter tagit fram individuella analyser av nuläget inom området psykisk hälsa utifrån sina respektive verksamhetsområden.

Analyserna omfattar områden som myndigheterna identifierat bör prioriteras i en nationell strategi, beskrivning av målgrupper som berörs av uppdraget samt identifierade utvecklingsbehov i frågor som berör psykisk hälsa och suicidprevention.

Utifrån de 25 individuella analyserna ska en gemensam analys tas fram, samordnad av Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen.

Avrapportering:

Den gemensamma analysen redovisas i juni 2022. Individuella analyser redovisades i september 2021.

Ansvarig utredare:

Catrine Berglie (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 4).

Förslag på uppföljningssystem för en ny nationell strategi inom området psykisk hälsa och suicidprevention

Inom ramen för uppdraget att inkomma med underlag inför en kommande nationell strategi inom området psykisk hälsa och suicidprevention ska myndigheterna också utarbeta en plan för uppföljning. Planen ska omfatta förslag på vilka indikatorer som kan användas för detta ändamål samt hur ett uppföljningssystem kan förvaltas och administreras på ett kostnadseffektivt sätt. I framtagandet av förslag på indikatorer ska det säkerställas att uppföljningen, som bör innefatta mått på såväl insatser som utvecklingen inom området, bygger på en sammanställning och bearbetning av uppgifter som redan idag samlas in regelbundet.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas i september 2023.

Ansvarig utredare:

Ehline Larsson (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 4).

Utvärdera och stödja genomförandet av statens insatser inom området psykisk hälsa 2020–2023

Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten har uppdraget att i nära samverkan följa, utvärdera och stödja de insatser som genomförs av regioner och kommuner inom ramen för överenskommelsen mellan staten och SKR 2020, om insatser inom området psykisk hälsa.

Syftet med uppdraget är att skapa stärkta förutsättningar för huvudmännen i genomförandet av dessa insatser, att synliggöra utvecklingen inom överenskommelsens olika områden och att identifiera frågor som kan behöva prioriteras på lokal och regional nivå.

Myndigheterna följer utvecklingen och utvärderar resultat av insatser som kommuner och regioner genomför inom ramen för överenskommelsen. De ska även stödja kommuner och regioner i att genomföra insatserna. En utvärdering har påbörjats, med fokus på insatser för att stärka barn- och ungdomspsykiatri, främja psykisk hälsa och motverka psykisk ohälsa bland barn och unga.

Avrapportering:

Årliga lägesrapporter redovisas senast den 30 september.
Uppdraget slutrapporteras senast den 30 september 2024.

Ansvariga utredare:

Andreas Johansson och Uliana Hellberg (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 4).

Utveckling av indikatorer för internationella jämförelser inom OECD

Socialstyrelsen bidrar med expertis rörande statistik och analys i den expertgrupp som kallas Health Care Quality and Outcomes (HCQO) och som ligger under OECD:s hälsokommitté. HCQO arbetar bland annat med kapitlet om vårdens kvalitet i OECD:s flaggskeppsrapport Health at a Glance. Utöver rapportering av indikatorer deltar myndigheten för närvarande i två pilotprojekt med målen att utveckla nya indikatorer avseende nära vård (integrated care) och vård i livets slutskede (end-of-life care). Arbetet samordnas med Socialstyrelsens och övriga myndigheters arbeten inom området.

Avrapportering:

Uppgifter från arbetet redovisas i november vartannat år (närmast 2021 och 2023).

Ansvarig statistiker och utredare:

Mikaela Svensson (Enheten för specialiststöd 2) och Martin Lindblom (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 3).

Indikatorer och målnivåer i nationella riktlinjer för hjärtsjukvård

Socialstyrelsen ska se över indikatorer och målnivåer i nationella riktlinjer för hjärtsjukvård i samband med pågående revidering av riktlinjerna. Indikatorprojektets syfte är att utveckla indikatorer som speglar god vård och omsorg, och de viktigaste rekommendationerna i de nationella riktlinjerna. Med hjälp av dessa indikatorer utvärderar Socialstyrelsen följsamheten till de nationella riktlinjernas rekommendationer.

Socialstyrelsen bedriver sitt arbete med att utveckla indikatorer enligt en modell som innebär att indikatorerna utformas i samarbete med sakkunniga inom området och övriga intressenter, med relevanta kunskapsunderlag som grund⁸. Enligt modellen ska en indikator för god vård och omsorg vara base-

⁸ Handbok för utveckling av indikatorer: för god vård och omsorg. Stockholm: Socialstyrelsen; 2017.

rad på vetenskap, vara relevant och dessutom vara möjlig att mäta och tolka. De uppgifter som utgör underlag för indikatorer ska också vara möjliga att registrera kontinuerligt i informationssystem, som datajournaler, register och andra datakällor. Datakällor för indikatorerna är Socialstyrelsens hälsodata-register, nationella kvalitetsregister och vid behov även enkäter till verksamheter, regioner eller kommuner.

Inom ramen för uppdraget kommer även befintliga nationella målnivåer för hjärtsjukvård ses över. Målnivåerna anger till exempel hur stor andel av en patientgrupp som bör komma ifråga för en viss undersökning eller behandling, och de kan användas som en utgångspunkt vid förbättringsarbeten eller som en hjälp i styrning och ledning av hälso- och sjukvården. Målnivåerna fastställs utifrån en beprövad modell där såväl statistiska underlag som konsensusförfarande ingår ⁹.

Avrapportering:

Arbetet med indikatorer för hjärtsjukvård kommer att påbörjas sen höst 2022 och publiceras tillsammans med de reviderade riktlinjernas rekommendationer. Preliminärt publiceringsdatum är maj 2024. Arbetet med målnivåer kommer att påbörjas efter publicering av riktlinjer och indikatorer.

Ansvarig utredare:

Anastasia Simi (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1).

Indikatorer i screeningprogrammet för livmoderhalscancer

Socialstyrelsen arbetar med att uppdatera screeningprogrammet för livmoderhalscancer från 2015, i enlighet med den senaste vetenskapen på området. De slutsatser som kom fram i den nationella utvärderingen av livmoderhalsscreeningen från 2020 kommer att ingå i uppdateringen.

Som en del i Socialstyrelsens modell för att ta fram nationella screeningprogram ingår att ta fram indikatorer. Screeningprogrammet ska vara möjligt att utvärdera för att det ska gå att följa upp om de förväntade hälsovinster har uppnåtts. Socialstyrelsen tar därför fram indikatorer för att kunna följa upp och utvärdera screeningprogrammet för livmoderhalscancer. Vi uppdaterar nu även indikatorerna i linje med uppdateringarna i screeningrekommendationen.

⁹ Att sätta mål – förslag till modell för målsättning av indikatorer i Socialstyrelsens nationella riktlinjer för cancer-vård. Stockholm: Socialstyrelsen; 2012.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas i februari 2022.

Ansvariga utredare:

Christina Broman och Tobias Edbom (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1).

Indikatorer och målnivåer i nationella riktlinjer för vård och stöd vid adhd och autism

Under 2020 påbörjades arbetet med att ta fram indikatorer för de nationella riktlinjerna för vård och stöd vid adhd och autism.

Under 2020 har en expertgrupp utsetts och arbetet med indikatorer kommer pågå under 2021 för att gå ut på remiss mars 2022 och slutversion årsskiftet 2022/2023. Indikatorerna följer rekommendationer med hög prioritet i de nationella riktlinjerna. Datakällorna består av patientregistret, läkemedelsregistret samt enkäter till hälso- och sjukvården samt socialtjänst. Då datatillgången är begränsad kommer flertalet av indikatorerna baseras på enkäter.

Arbetet med målnivåer har i nuläget inte planerats men om förutsättningar finns påbörjas arbetet i samband med utvärderingen som planeras att starta hösten 2022. Målgruppen för projektet är representanter för ledning och styrning inom hälso- och sjukvården samt socialtjänst.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas i remissversion mars 2022, och slutversion årsskiftet 2022/2023.

Ansvarig utredare:

Tobias Edbom (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1).

Indikatorer i nationella riktlinjer för ätstörningsvården

Under 2022 kommer Socialstyrelsen påbörja arbetet med att ta fram indikatorer för de nationella riktlinjerna för ätstörningsvården vilket sker parallellt med själva riktlinjearbetet. Tillsammans med en grupp externa experter

kommer indikatorer tas fram som kopplas till de mest angelägna rekommendationerna. Övergripande indikatorer inom sjukdomsområdet kommer också tas fram.

Indikatorerna kommer att vara en utgångspunkt för kommande utvärdering av sjukdomsområdet och eventuella målnivåer.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas i remissversion 30 november 2023.

Ansvarig utredare:

Britt Eriksson (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1).

Indikatorer i nationellt kunskapsstöd för vård vid vulvodyni

Socialstyrelsen ska ta fram indikatorer för att kunna följa upp kunskapsstödet för vård vid vulvodyni som är under utveckling.

Arbetet med att utveckla indikatorer bedrivs enligt en modell som innebär att indikatorerna utformas i ett konsensusförfarande med medicinska experter och övriga intressenter med relevanta kunskapsunderlag som grund. Enligt modellen ska en indikator ha vetenskaplig rimlighet, vara relevant och dessutom vara möjlig att mäta och tolka. I arbetet kommer det ingå att i samarbete med statistiker undersöka vilka data som finns tillgängliga i olika register och vilka som måste samlas in på annat sätt.

Målgruppen för projektet är representanter för ledning och styrning inom hälso- och sjukvården.

Avrapportering:

En remissversion av indikatorerna ska vara färdig våren 2022. Publicering av slutversionen av indikatorerna kommer ske vintern 2022 i samband med att slutversionen av kunskapsstödet för vård vid vulvodyni publiceras.

Ansvarig utredare:

Andrea Fridlitzius (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1).

Indikatorer i nationella riktlinjer rörande obesitas

Under 2020 påbörjades arbetet med att ta fram indikatorer för de nationella riktlinjerna för vård vid obesitas, arbetet sker parallellt med själva riktlinjearbetet. Tillsammans med en grupp externa experter tas indikatorer fram som kopplas till de mest angelägna rekommendationerna. Övergripande indikatorer inom sjukdomsområdet tas även fram.

Indikatorerna kommer att vara en utgångspunkt för kommande utvärdering av sjukdomsområdet och eventuella målnivåer. Deluppgifterna för utvärdering och målnivåer ingår ej i uppdraget för framtagning av indikatorer.

Tidsplanen för arbetet av de nationella riktlinjerna med dess rekommendationer har flyttats fram. Då projekten är sammanlänkade innebär förändringen av tidsplanen även nytt redovisningsdatum för indikatorerna.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas i remissversion under våren 2022 och i slutversion våren 2023.

Ansvarig utredare:

Ann-Sofie Bertilsson (Enheten för Hälsa- och sjukvård och tandvård 1).

Målnivåer för vård vid psoriasis

Målnivåer för vård vid psoriasis är ett deluppdrag inom ett större uppdrag där även indikatorer och utvärdering ingår. Under hösten kommer framtagandet av målnivåer genomföras och beräknas vara klart till våren 2022. Metoden utgår från Socialstyrelsens dokument ”Ta fram målnivåer för indikatorer i nationella riktlinjer, delprocess 3.5.10.” Målnivåerna utgår från ett antal indikatorer framtagna i de nationella riktlinjerna för vård vid psoriasis som publicerades i mars 2019¹⁰.

Data utgår från patientregistret, läkemedelsregistret samt det nationella kvalitetsregistret för systembehandling av psoriasis (PsoReg). Under hösten 2021 genomförs ett så kallat öppet remissförfarande samt ett konsensusmöte med regionsrepresentanter. Målgruppen för delprojektet är representanter för ledning och styrning inom hälso- och sjukvården. Data kommer att presenteras aggregerat på regionnivå, hälso- och sjukvårdsregion samt riket.

Avrapportering

Uppdraget redovisas i maj 2022.

Ansvarig utredare:

Andrea Fridlitzius (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1).

Utvärdering av vården vid rörelseorganens sjukdomar utifrån nationella riktlinjer

Socialstyrelsen har initierat ett projekt med syfte att utvärdera vården vid rörelseorganens sjukdomar. Utgångspunkten i utvärderingen är de indikatorer

¹⁰ <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/nationella-riktlinjer/2021-3-7262.pdf>

och målnivåer i de reviderade nationella riktlinjerna inom området från 2021. I utvärderingen kommer även att ingå andra delar av vården och en analys av strukturella förutsättningarna och andra faktorer som kan påverka följsamheten till riktlinjerna.

Tidigare utvärdering från 2014 visade att det finns ett antal förbättringsområden som berör både regionernas och kommunernas arbete. Dessa kommer också beaktas i utvärderingen. Utvärderingen kommer att baseras på data från Socialstyrelsens register (patientregistret, läkemedelsregistret och dödsorsaksregistret) samt på de kvalitetsregister som finns inom området (bl.a. BOA, Svensk Reumatologiskt Kvalitetsregister och Rikshöft). Uppgifter kommer också att inhämtas via enkäter till berörda verksamheter, regioner och eventuellt till kommuner.

Målet med utvärderingen är att belysa vilka områden som fungerar bra respektive mindre bra, utifrån utvärderingens resultat. Dessa kommer att lyftas fram som förbättringsområden, som även innehåller förslag till regioner och kommuner på hur vården kan förbättras för att kunna öka följsamheten till rekommendationerna i de nationella riktlinjerna.

Utvärderingen genomförs som tre delprojekt utifrån de sjukdomsgrupper som ingår i nationella riktlinjer för rörelseorganens sjukdomar dvs. artros, osteoporos och inflammatoriska reumatiska sjukdomar. De tre delprojekten löper parallellt och samordnas sinsemellan men tidplanen och publiceringsdatum kommer att vara olika.

Avrapportering:

Deluppdraget för artros redovisas kvartal 1, 2023.

Deluppdraget för osteoporos redovisas kvartal 3, 2023.

Deluppdraget för inflammatoriska reumatiska sjukdomar redovisas januari 2024.

Ansvariga utredare:

Anastasia Simi, projektledare artros,

Ann-Sofie Bertilsson, projektledare osteoporos,

Andrea Fridlitzius, projektledare inflammatoriska reumatiska sjukdomar (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1).

Utvärdering av screening för bröstcancer

Socialstyrelsen tar fram nationella screeningprogram med syfte att nå nationell samordning kring screening och skapa förutsättningar för en jämlik vård. Som en del i Socialstyrelsens modell för att ta fram nationella screeningprogram ingår även att utvärdera dessa. Screeningprogrammet för bröstcancer (mammografi) är det som nu står näst på tur. Utvärderingen bygger på den modell som användes vid utvärderingen screeningprogrammet för livmoderhalscancer 2020.

Utgångspunkten för utvärderingen är de rekommendationer och indikato-

rer som ingår i det nationella screeningprogrammet. Utvärderingen baseras bland annat på data från administrativa system, journaldata och från Socialstyrelsens register (cancerregistret och dödsorsaksregistret). Data kommer att analyseras mot indikatorerna i screeningprogrammet samt inkludera socioekonomiska analyser. Incidens avseende cancer hos ”falskt negativa” screeningprov kommer också att analyseras. Uppgifter kommer också att inhämtas via enkäter till exempelvis regionledningar, mammografienheter, bröstenheter kirurgi och patologi/cytologi.

Målet med utvärderingen är att se vilka områden som fungerar bra respektive mindre bra, utifrån utvärderingens resultat. Dessa delar kommer att lyftas fram som förbättringsområden. Resultaten i utvärderingen kan även komma att leda fram till förbättringsområden som kan innebära nya rekommendationer när screeningprogrammet ses över.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast den 30 september 2022.

Ansvariga utredare:

Christina Broman och Tobias Edbom (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1).

Covid-19-pandemins påverkan på följsamheten till nationella riktlinjer – uppföljande utvärdering

Socialstyrelsens följer utvecklingen av hur covid-19-pandemin påverkat hur den vård som rekommenderas i Socialstyrelsens nationella riktlinjer har utförts. Riktlinjerna täcker stora patientgrupper, många med kroniska sjukdomar, och åtgärderna är evidensbaserade och prioriterade. När vården återgår till normalläge är det inte alltid som ett uppskjutet besök/kontroll för en patient med en välbehandlad kronisk sjukdom behöver tas igen. Det kan dock resultera i flera oplanerade kontakter eller eventuella effekter på längre sikt för individer med kroniska sjukdomar. Genom att följa utvecklingen och konsekvenserna kopplade till indikatorerna får vi en bred och sammansatt bild.

Resultaten från Socialstyrelsens utvärdering 2021 visade att covid-19-pandemin inneburit att ett stort antal insatser som rekommenderas i de nationella riktlinjerna har minskat i Sverige. Flera nationella riktlinjeområden har påverkats av covid-19-pandemin, men det finns också riktlinjeområden där vården inte direkt har påverkats. Resultaten visade dock för flera riktlinjeområden på stora regionala skillnader.

För att kunna följa pandemins effekter även på lite längre sikt planerar vi

att upprepa delar av utvärderingen även 2022 – då med data från hela 2021. På så sätt får vi med även den tredje vågen och (förhoppningsvis) slutet på covid-19-pandemin. I förlängningen kan ytterligare uppföljande utvärderingar göras även kommande år för att då se hur vården klarar av att ta igen den i riktlinjerna rekommenderade vård som inte utförts under covid-19-pandemin. En eventuell fördjupning t.ex. med fokus på socioekonomi kan komma att ingå i utvärderingen.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas hösten 2022.

Ansvarig utredare:

Christina Broman (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1).

Utvärdering av vård och stöd vid schizofreni och schizofreniliknande tillstånd utifrån de nationella riktlinjerna

Socialstyrelsen utvärderar vården och stöden till personer med schizofreni och schizofreniliknande tillstånd, med utgångspunkt från de nationella riktlinjerna inom området. Utvärderingen baseras bland annat på individdata från Socialstyrelsens register (till exempel patientregistret och läkemedelsregistret). Uppgifter inhämtas även via enkäter till regioner och kommuner. Även kvalitativa metoder kan komma att användas.

Målet med utvärderingen är att se vilka områden som fungerar bra respektive mindre bra, utifrån utvärderingens resultat. Dessa delar kommer att lyftas fram som förbättringsområden, inklusive förslag till hur vården och omsorgen kan förbättras i relation till rekommendationerna i riktlinjerna. Därigenom bidrar utvärderingen till lokalt, regionalt och nationellt förbättringsarbete. Utvärderingen ska också belysa om och på vilket sätt regioner och kommuner har mottagit och använt de nationella riktlinjerna. I slutänden ska detta bidra till en god vård och omsorg för personer med schizofreni och schizofreniliknande tillstånd.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast den 30 september 2022.

Ansvarig utredare:

Britt Eriksson (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1).

Utvärdering av universitetssjukvård i förhållande till ALF-avtalet

Avtalet mellan svenska staten och de regioner som har universitetssjukhus omfattar samverkan om utbildning av läkare på grundnivå, klinisk forskning, och utveckling av hälso- och sjukvård (ALF-avtalet). Enligt avtalet ska en utvärdering av universitetssjukvård genomföras vart fjärde år och gälla strukturer, processer och resultat. Utvärderingen ska enligt avtalet utgå från de riktlinjer som den nationella styrgruppen för ALF-avtalet föreslår.

Socialstyrelsen genomförde 2018 en första utvärdering och föreslog miniminivåer för vad en universitetssjukvårdsenhet bör uppnå. Miniminivåerna har därefter fastställts av Socialstyrelsen i december 2020.

Uppdraget genomförs genom enkätundersökningar till samtliga universitetssjukvårdsenheter. Vid ett urval universitetssjukvårdsenheter genomförs också en fördjupad granskning genom platsbesök och intervjuer. Även verksamheter vid de regionala ledningsorganen för ALF utvärderas. Regionala möten hålls för diskussion om utvecklingen och preliminära resultat.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast den 31 maj 2023.

Ansvarig utredare:

Sharareh Akhavan (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 2).

Uppdrag som berör både hälso- och sjukvård och socialtjänst.

Uppdragen som listas nedan berör både områdena hälso- och sjukvård och socialtjänst, och beskrivs utförligare under avsnittet *Socialtjänst*. Endast rubrikerna listas nedan.

- Öppna jämförelser inom socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård
- Strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken under 2021–2031
- Enhetsundersökningen om äldreomsorg och kommunal hälso- och sjukvård
- Lägesrapporter: Vård och omsorg om äldre, Individ- och familjeomsorg, Insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning
- Kartläggning av utveckling och användning av artificiell intelligens i socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård
- Kartläggning och analys av adoptionsspecifika behov hos adopterade

- Kartläggning av äldre hbtqi-personers vård och omsorg
- Utveckla långsiktiga former för att kontinuerligt följa de nationella minoriteternas situation inom myndighetens verksamhetsområden

Socialtjänst

Kartläggning av äldre hbtqi-personers vård och omsorg

Socialstyrelsen ska kartlägga kommuners vård och omsorg om äldre hbtqi-personer och vilka behov som äldre hbtqi-personer har gällande kommunal vård och omsorg. Kartläggningen ska innehålla en analys som fokuserar på den kommunala vård och omsorg som är särskilt relevant för äldre och om det finns skillnader som kan påverka hbtqi-personers benägenhet att söka vård och omsorg vid behov jämfört med övriga äldre. Uppdraget ska genomföras i nära samverkan med Folkhälsomyndigheten som ska kartlägga äldre hbtqi-personers hälsa och levnadsvillkor. Kunskap och erfarenheter bör även inhämtas från berörda myndigheter, kommuner och organisationer. Kartläggningen bör bidra till ökad kunskap om hur äldre hbtqi-personer själva uppfattar den kommunala vården och omsorgen, deras behov och om de upplevt dåligt bemötande eller diskriminering kopplat till sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck.

Avrapportering:

Uppdraget delredovisas senast den 16 september 2022 och slutredovisas senast den 29 september 2023.

Ansvarig utredare:

Karin Gavelin (Enheten för socialtjänst 2).

Utveckla långsiktiga former för att kontinuerligt följa de nationella minoriteternas situation inom myndighetens verksamhetsområden

Uppföljningen kommer att utgå ifrån de rättigheter som minoriteterna har i enlighet med lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk och beröra vilka rutiner och beredskap som finns i verksamheterna beträffande minoriteternas språk och kulturer. Uppföljningen kommer även röra hur verksamheterna informerar minoriteterna om deras rättigheter samt kunskapsnivån om minoritetslagen i respektive organisation. Ett antal frågeställningar tas fram för respektive område och sammanställs i enkäter som skickas till verksamheterna med regelbunden periodicitet, till exempel vartannat år. En del av uppföljningen kommer även belysa hur minoriteterna

upplever bemötandet i kontakten med verksamheterna. I den delen av undersökningen blir minoriteternas organisationer en viktig plattform för att nå ut till målgruppen. Samråd med de nationella minoriteternas företrädare visar att det finns en samsyn kring att uppföljningen bör fokusera på:

- kommunal äldreomsorg
- social barn- och ungdomsvård inkl. psykiatri, elevhälsa och ungdomsmottagningar
- primärvård, vårdcentraler, barnvårdscentraler och mödravård
- beroendevård
- stöd till våldsutsatta
- tandvård.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas årligen senast den 30 november.

Ansvarig utredare:

Katarina Popovic (Enheten för socialtjänst 2).

Nationellt kompetenscentrum för frågor om intellektuell funktionsnedsättning och autism inom LSS

Socialstyrelsen ska utreda förutsättningarna för ett nationellt kompetenscentrum för frågor om intellektuell funktionsnedsättning och autism inom lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Om det bedöms att förutsättningar och behov finns, ska förslag redovisas till i vilken myndighet som ett nationellt kompetenscentrum kan inrättas och hur verksamheten kan organiseras. Även förslag på alternativ till att inrätta ett nationellt kompetenscentrum får tas fram om det bedöms att behoven som centret ska tillgodose uppnås på annat sätt. I uppdraget ingår att redogöra för vilka uppgifter som ett eventuellt centrum bör ansvara för med utgångspunkt i följande områden:

- utveckla och samla kunskap om företrädesvis intellektuell funktionsnedsättning och autism
- kompetensutvecklande fortbildningsinsatser för ledning och personal inom områden som har särskild betydelse för likvärdig och god kvalitet i LSS-boende
- sammanställning av utvärderingar och forskningsresultat
- kommunikation med verksamma i LSS-boende

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast den 31 oktober 2022.

Ansvarig projektledare:

Karin Flyckt (Enheten för socialtjänst 2).

Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?

Socialstyrelsen genomför denna undersökning regelbundet för att undersöka hur de äldre uppfattar äldreomsorgen. Undersökningen är en enkätstudie som besvaras av personer 65 år och äldre som har insatser från hemtjänst eller som bor på särskilda boenden. Resultaten presenteras på riks-, län-, kommun- och enhetsnivå.

Undersökningen speglar delar av kvaliteten i äldreomsorgen, främst för att användas i verksamhetsutveckling och uppföljningsarbete på enhetsnivå. Resultaten utgör också delar av underlaget till rapporterna Öppna jämförelser äldreomsorg och *Vård och omsorg om äldre* - lägesrapport för som främst vänder sig till beslutsfattare och tjänstemän på nationell och regional nivå (kommun- och organisationsnivå). Några uppgifter från undersökningen presenteras också på Äldreguiden, en webbplats som riktar sig till allmänheten, de äldre och deras anhöriga. På Äldreguiden går det att jämföra hemtjänsteheter och särskilda boenden. Syftet med undersökningen är att ge enskilda äldre en röst och att ta fram kvantitativa mått på äldreomsorgen utifrån ett brukarperspektiv.

Resultaten möjliggör för ansvariga politiker och tjänstemän att jämföra, utvärdera och utveckla äldreomsorgen i linje med vad personer som tar emot omsorg tycker.

Avrapportering:

Arbetet redovisas senast den 10 juni 2022.

Ansvarig utredare:

Carolin Holm (Enheten för socialtjänst 2).

Förstudie för att undersöka socialtjänstens förebyggande arbete riktat till barn och unga med normbrytande beteende.

I utredningen Framtidens socialtjänst lämnades förslag om såväl förebyggande som lättillgänglig socialtjänst. Även i samhällsdebatten lyfts socialtjänstens förebyggande arbete fram. Bland annat som en av flera lösningar för att motverka och förebygga kriminalitet genom att tidigt identifiera barn

med normbrytande beteenden liksom barn och unga som är i riskzonen för en ogynnsam utveckling.

Socialtjänsten har en viktig roll i arbetet med att förebygga sociala problem och främja förutsättningarna för goda levnadsförhållanden. Socialnämnden har även ett ansvar att arbeta uppsökande och förebyggande för att förhindra att barn och unga far illa. Men hur arbetet ska utformas och utföras i praktiken är inte reglerat, vilket innebär att kommuner kan organisera, planera och genomföra arbetet riktat till barn och unga på många olika sätt.

Denna förstudie syftar till att undersöka socialtjänstens förebyggande arbete och tidiga insatser riktade till barn och unga med normbrytande beteende, utifrån exempelvis tillgänglighet, arbetssätt, och kompetens. Förstudien ska senare ligga till grund för fördjupade analyser om socialtjänstens arbete för att tidigt nå barn och unga med normbrytande beteende.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas tidigast 31 december 2022.

Ansvarig projektägare:

Stina Hovmöller (Enheten för socialtjänst 1).

Öppna jämförelser inom socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård

Öppna jämförelser är en uppsättning indikatorer som används för att analysera, följa upp och utveckla hälso- och sjukvården samt socialtjänsten på lokal, regional och nationell nivå. Det övergripande syftet med öppna jämförelser är att stödja nationella aktörer samt ansvariga huvudmän och utförare inom vård och omsorg i arbetet med att främja en god vård och omsorg för den enskilda individen. Indikatorerna bygger på enkätdata, registerdata och uppgifter från kvalitetsregister.

Avrapportering:

Arbetet med Öppna jämförelser pågår kontinuerligt under hela året. Resultat baserat på enkätdata publiceras i juni och resultat som bygger på register planeras med hänsyn till när registren färdigställs.

Ansvarig utredare:

Joakim Hagelbäck (Enheten för socialtjänst 1).

Strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken under 2021–2031

Socialstyrelsen har i uppdrag att följa upp funktionshinderspolitiken inom sin sektor. Uppdraget innebär att redovisa de åtgärder som myndigheten vidtagit för att nå det nationella målet för funktionshinderspolitiken. Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

I uppdraget anges att uppföljningen bör utgå från följande områden:

- principen om universell utformning
- befintliga brister i tillgängligheten
- individuella stöd och lösningar för individens självständighet
- förebygga och motverka diskriminering

Uppföljningen kommer även innefatta redogörelser för:

- de åtgärder som myndigheten har vidtagit med anledning av att målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas
- de åtgärder som myndigheten vidtagit med anledning av det nationella målet för funktionshinderspolitiken bidrar till att uppfylla målen i FN:s Agenda 2030
- de samråd som myndigheterna har haft med funktionshindersorganisationerna och andra berörda aktörer.

Utöver redovisade åtgärder bör uppföljningen även innehålla en bedömning av måluppfyllelsen.

Under 2022 kommer Socialstyrelsen att fokusera dels på en nulägesanalys, där bland annat behoven identifieras. Nulägesanalysen kommer också att utgöra en baslinjemätning för de kommande årens uppföljningar. Under 2022 kommer myndigheten även att lägga en grund för uppföljningen, vilket bland annat innebär att fastslå vilka frågor som uppföljningen ska besvara och identifiera metoder för datainsamling.

Avrapportering:

Uppdraget pågår 2021-2031, men uppföljningen ska redovisas årligen i Socialstyrelsens årsredovisning som publiceras i slutet av februari.

Ansvarig projektledare:

Karin Flyckt (Enheten för socialtjänst 2).

Öppna jämförelser – Vård och omsorg om äldre

Socialstyrelsen publicerar regelbundet sedan 2010 indikatorer som handlar om vård och omsorg om äldre redovisade på kommun-, regions och riksnivå. Indikatorerna bygger på olika datakällor:

- Nationella enkätundersökningar: Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?, Socialstyrelsen
- Kolada, Sveriges Kommuner och Regioner.
- Officiell statistik Registret över socialtjänstinsatser till äldre och personer med funktionsnedsättning, Socialstyrelsen
- Patientregistret, Socialstyrelsen
- Läkemedelsregistret, Socialstyrelsen
- Registret över insatser i kommunal hälso- och sjukvård, Socialstyrelsen
- Nationella kvalitetsregister Senior alert
- Svenska palliativregistret
- Riksstroke

Syftet med indikatorbaserade jämförelser i Öppna jämförelser – Vård och omsorg om äldre är att beslutsfattare på olika nivåer, politiker, förvaltningschefer, verksamhets- och kvalitetsansvariga i landets kommuner och regioner ska få ett underlag för att följa upp och förbättra den egna verksamhetens resultat. Resultat ska inspirera till lokala, regionala och nationella diskussioner om vad som kan förbättras, men även ge insyn i kvaliteten för den offentligt finansierade vården och omsorgen om äldre.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas årligen i februari.

Ansvarig utredare:

Ann-Catrin Johansson (Enheten för socialtjänst 2).

Lägesrapporter

Lägesrapporter om vård och omsorg är löpande instruktionsstyrda förvaltningsuppdrag sedan 2019. Dessförinnan kom uppdragen i det årliga regleringsbrevet. Socialstyrelsen lämnar årligen redovisningar och analyser av tillståndet och utvecklingen inom följande områden:

- Vård och omsorg om äldre, Michaela Prochazka (Enheten för socialtjänst 2)

- Individ- och familjeomsorg, Anita Bashar Aréen (Enheten för socialtjänst 1)
- Insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning, Karin Flyckt (Enheten för socialtjänst 2)

- Hälso- och sjukvård och tandvård, Kristin Larsson (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 2)

Lägesrapporterna är uppdelade efter god vård och omsorgsdimensionerna, men innehåller även fördjupningar i olika områden. I rapporterna dras slutsatser om tillståndet och utvecklingen över tid. Rapporteringen baseras i stor utsträckning på sammanställningar av statistik, epidemiologiska studier, underlag från Inspektionen för vård och omsorg och publicerat material under året från Socialstyrelsen och andra nationella aktörer, till exempel Myndigheten för vård- och omsorgsanalys, Folkhälsomyndigheten, Riksdrevisionen och SKR. Flera av lägesrapporterna innehåller även unika analyser, som varierar från år till år beroende trender och omvärldshändelser. Samtliga sakavdelningar på myndigheten bidrar med underlag till rapporterna.

I rapporten *Insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning – lägesrapport 2022* kommer de unika analyserna att innefatta samsjuklighet i form av psykisk sjukdom, ekonomisk utsatthet och analyser rörande covid-19 och personer med funktionsnedsättning. Samtliga sakavdelningar på myndigheten bidrar med underlag till rapporterna.

I rapporten *Vård och omsorg för äldre – lägesrapport 2022* fortsätter vi med fördjupade och unika analyser kring covid-19, äldres mun- och tandhälsa samt unika analyser särskild rörande personer med demenssjukdom.

I rapporten *Individ- och familjeomsorg – lägesrapport 2022* fortsätter vi med fördjupade analyser kring ekonomiskt bistånd och utsatthet för våld. Vi kommer också att genomföra analyser av ekonomiskt bistånd kopplat till missbruk- och beroende.

I rapporten *Tillståndet och utvecklingen inom hälso- och sjukvård och tandvård – Lägesrapport 2022* ges en samlad lägesbild och analys av läget i hälso- och sjukvården och tandvården. Rapporten baseras framför allt på rapporter och sammanställningar som Socialstyrelsen och andra myndigheter har publicerat 2020.

Avrapportering:

Rapporterna publiceras årligen senast den 31 mars.

E-hälsa och välfärdsteknik i kommunerna

Socialstyrelsen ska följa upp kommunernas arbete med e-hälsa och välfärdsteknik i enlighet med tidigare upparbetad uppföljningsmodell. Målet är att ta fram kunskap om hur kommunerna arbetar med att utveckla digitala välfärdstjänster och hur långt de har kommit inom angivna målområden. För detta används nyckeltal som utvecklats inom ramen för tidigare uppdrag.

I uppdraget ingår också att följa upp stimulansbidragen till kommunerna för att utveckla digitala arbetssätt. Stimulansbidragen om 168 miljoner kronor är en del av överenskommelsen mellan staten och SKR om teknik, kvalitet och effektivitet med den äldre i fokus. Syftet är att förbättra förutsättningarna för regeringen och andra aktörer i det fortsatta arbetet med att styra den tekniska utvecklingen inom kommunerna, till nytta för socialtjänstens målgrupper och möjlighet till effektivisering hos huvudmän och utförare.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas årligen senast den 31 maj 2022.

Ansvarig utredare:

Julia Lindström (Enheten för socialtjänst 2).

Kartläggning av utveckling och användning av artificiell intelligens i socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård

Socialstyrelsen ska göra en kartläggning av utveckling och användning av artificiell intelligens (AI) i socialtjänsten och den kommunala hälso- och sjukvården.

I detta ingår bl.a. att undersöka inom vilka kommunala verksamhetsområden AI används idag, områden där mycket väntas hända i närtid, vilka brukargrupper som står i fokus samt huruvida AI huvudsakligen används för att skapa nytta för brukare och enskilda eller för kommunen. I arbetet ska särskilt frågeställningar rörande ekonomi, vårdkvalitet, informationssäkerhet, etik och integritet beaktas.

En motsvarande kartläggning gjordes inom hälso- och sjukvården 2019¹¹. I denna konstaterades att användningen av AI-baserade produkter var begränsad i ordinarie drift men att det pågår mycket forskning, utvecklingsarbete och pilotstudier. Förutsättningarna för socialtjänsten att använda AI-baserade produkter är delvis annorlunda. Det finns inte samma tradition av teknisk utveckling som inom vården. Det juridiska ramverket ser delvis annorlunda ut, vilket kan påverka möjligheterna att implementera AI-baserad teknik. Det finns dock processer för handläggning och administration som kan automatiseras, med eller utan AI. Det pågår också forskning och utveckling av

¹¹ <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2019-10-6431.pdf>

trygghetsskapande teknik med hjälp av AI som kan komma till användning i äldreomsorg och inom funktionshinderområdet.

För att genomföra kartläggningen kan följande arbetsmoment väntas ingå:

- Systematisk litteratursökning samt genomgång av forskning och annan litteratur om AI inom socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård.
- Juridisk genomgång av rättsläget för AI (inom välfärdsteknik och medikerteknik) i kommunala verksamheter.
- Workshop eller enskilda träffar med nationella aktörer som följer eller arbetar med utvecklingen av AI inom kartläggningens områden (t.ex. myndigheter, SKR, forskningsfinansiärer).
- Träffar med nätverk som är insatta i eller berörs av kartläggningens områden (t.ex. forskarnätverk, SKRs nätverk för regionala samordnare).
- Intervjuer med forskare.
- Intervjuer med leverantörer av AI-stöd till kommunala verksamheter.
- Intervjuer med kommunala företrädare.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas i december 2022.

Ansvarig projektägare:

Eva Wallin (Enheten för socialtjänst 2).

Enhetsundersökningen om äldreomsorg och kommunal hälso- och sjukvård

Socialstyrelsen genomför denna undersökning årligen genom en enkätstudie som besvaras av hemtjänstenheter och särskilda boenden. Resultaten redovisas i form av indikatorer och bakgrundsmått och presenteras på riks-, län-, kommun- och enhetsnivå. Undersökningen speglar delar av kvaliteten i äldreomsorgen, främst för verksamhetsutveckling och uppföljningsarbete på enhetsnivå.

Indikatorerna utgör också delar av underlaget till rapporterna Öppna jämförelser äldreomsorg och *Vård och omsorg om äldre - lägesrapport* som främst vänder sig till beslutsfattare och tjänstemän på nationell och regional nivå (kommun- och organisationsnivå). Några uppgifter från undersökningen presenteras också på Äldreguiden, en webbplats som riktar sig till allmänheten, de äldre och deras anhöriga. På Äldreguiden går det att jämföra hemtjänstenheter och särskilda boenden.

Syftet med uppdraget är att genom jämförelser och transparens stimulera till kunskaps- och verksamhetsutveckling för att främja en mer jämlik äldreomsorg och kommunal hälso- och sjukvård med god kvalitet.

Avrapportering:

Arbetet redovisas senast den 17 juni 2022.

Ansvarig utredare:

Homan Amani (Enheten för socialtjänst 2).

Enhetsundersökning LSS

Socialstyrelsen undersöker och stödjer kvalitetsutvecklingen inom LSS-verksamheter genom öppna jämförelser på enhetsnivå. Detta görs genom denna undersökning som via enkäter samlar uppgifter från samtliga verksamheter i landet som utför daglig verksamhet och bostad med särskild service för vuxna enligt LSS.

Resultaten redovisas i form av indikatorer och presenteras på riks-, län-, kommun- och enhetsnivå. Indikatorerna ska spegla delar av kvaliteten i verksamheterna och är främst till för verksamhetsutveckling och uppföljningsarbete på enhetsnivå som kommer personer med funktionsnedsättning till gagn.

Syftet med öppna jämförelser är att stimulera till kunskaps- och verksamhetsutveckling för att främja en mer jämlik omsorg med god kvalitet.

Avrapportering:

Arbetet redovisas senast den 17 juni 2022.

Ansvarig utredare:

Sanna Eriksson (Enheten för socialtjänst 2).

Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) i det egna hemmet

Socialstyrelsen har i uppdrag att under perioden 2020-2022 stödja huvudmän samt yrkesverksamma inom den sociala barn- och ungdomsvården genom insatser för att främja kompetens och stabilitet samt kvalitetsutveckling inom området. Myndigheten ska genomföra eller initiera insatser som bidrar till ökad kompetens och kvalitet inom de fyra områden som identifierades i regeringsbeslut *Uppdrag för stärkt kompetens, stabilitet och kvalitetsutveckling inom den sociala barn- och ungdomsvården*. Som en del av uppdraget initierades projektet *LVU i det egna hemmet*.

Socialstyrelsen genomför en kartläggning av vård enligt 11 § 2 st LVU för att ta reda på mer om de aktuella barnens och ungdomarnas behov, vilka överväganden som görs av socialtjänsten inför beslut om LVU i hemmet, vilken form av stöd och behandling som ges under placeringen i det egna

hemmet samt vilka överväganden som görs av socialtjänsten inför beslut om att LVU i hemmet ska upphöra samt var barn och unga tar vägen efter LVU i det egna hemmet.

Målet med uppdraget är att generera ny kunskap om socialtjänstens arbete med LVU i det egna hemmet som kan användas som underlag i Socialstyrelsens, socialtjänstens och andra intressenters fortsatta arbete med både LVU i det egna hemmet och för att stärka kompetens och kvalitetsutveckling i den sociala barn- och ungdomsvården.

Avrapportering:

Uppdraget slutredovisas tidigast 30 juni 2022.

Ansvarig utredare:

Sanja Magdalenic (Enheten för socialtjänst 1).

Stödja implementering av SOSFS 2011:9

Under 2016/2017 genomfördes en uppföljning av implementering av Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete i tre kommuner.

Uppdraget går ut på att undersöka om förra uppföljningens resultat gäller mer generellt och vilket behov av stöd verksamheterna har för att möjliggöra implementering av SOSFS 2011:9.

Uppdragets syfte är lärande och utveckling. I arbetet används programteori

som verktyg. Datainsamlingen sker huvudsakligen genom workshops och dokumentstudier. Uppdraget pausades i mars 2020 men arbetet återupptogs hösten 2021.

Avrapportering:

Uppdraget slutredovisas senast 31 mars 2022.

Ansvarig utredare:

Sanja Magdalenic (Enheten för socialtjänst 1).

Utvärdering av förordning (2011:1062) om statsbidrag till vissa organisationer inom det sociala området m.m.

Vart femte år utvärderar Socialstyrelsen förordningen (2011:1062) om statsbidrag till vissa organisationer inom det sociala området m.m. År 2022 är det dags för detta och utvärderingen kommer att omfatta tidsperioden 2017 till 2021. Utvärderingen baseras bland annat på årliga avrapporteringar om

användning av statsbidraget samt intervjuer med ett urval av berörda organisationer.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast den 31 mars 2023.

Ansvarig utredare:

Susanna Dellans (Enheten för socialtjänst 2).

Uppföljande nationell kartläggning och analys av anmälningar gällande barn till socialtjänsten 2021

Socialstyrelsen ska genomföra en nationell kartläggning av anmälningar om barn som far illa eller misstänks fara illa enligt 14 kap. 1 § och 1c § socialtjänstlagen, SoL (2001:453), som inkommit till socialtjänsten under helåret 2021. Kartläggningen ska belysa antal anmälningar, vilka som anmäler, vilka barn som anmäls och hur stor andel anmälningar som leder till utredning. Även frågan om, och i så fall på vilket sätt, pandemin har påverkat anmälningarna kommer att belysas.

Materialinsamlingen sker i första hand genom en enkät tillställd landets samtliga kommuner och stadsdelar samt intervjuer med företrädare för socialtjänstens myndighetsutövning med ansvar för att ta emot och bedöma anmälningarna.

Kartläggningen är en del i det arbete Socialstyrelsen har påbörjat med att följa utvecklingen av anmälningar om barn över tid och genomförs nu för andra gången. Ambitionen är att myndigheten ska följa upp och analysera utvecklingen av anmälningarna vart tredje år.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast i oktober 2022.

Ansvarig utredare:

Therese Olmsäter (Enheten för socialtjänst 1).

Kartläggning och analys av adoptionsspecifika behov hos adopterade

Socialstyrelsen ska genomföra en kartläggning och analys av hur hälso- och sjukvården och socialtjänsten möter adoptionsspecifika behov hos adopterade. I uppdraget ingår att lämna förslag på möjliga utvecklingsinsatser inom området för att utveckla kunskap och kompetens i syfte att möta adoptions-

specifika behov. Särskilt fokus i uppdraget ska ligga på vård och stödinsatser vid psykisk ohälsa. Förslagen ska innehålla bedömning av insatsernas kostnader och kostnadseffektivitet.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast den 31 mars 2022.

Ansvarig utredare:

Åsa Borén (Enheten för socialtjänst 1).

Uppdrag att analysera satsningen på sociala insatser för barn och unga i utsatta områden

Socialstyrelsen har i uppdrag att genomföra en satsning på sociala insatser för barn och unga i utsatta områden under åren 2021–2023. Satsningen syftar till att minska risken att barn och unga dras in i eller på andra sätt drabbas av kriminalitet. I detta deluppdrag ingår att analysera i vilken utsträckning genomförda insatser i kommunerna har bidragit till syftet med satsningen. Analysen kommer bland annat bygga på dokumentstudier, intervjuer och enkätsvar.

Avrapportering:

Uppdraget delredovisas senast 28 april 2022 samt 28 april 2023 och slutredovisas senast 4 juni 2024.

Ansvarig utredare:

Anna Bryngelsson (Enheten för socialtjänst 1).

Uppdrag om första linjens chefer

Socialstyrelsen ska analysera och bedöma förutsättningarna att införa en lämplig gräns för antalet anställda per första linjens chefer inom särskilda boenden för äldre och hemtjänst i äldreomsorgen. Ett underlag med bedömningarna av för- och nackdelar med att reglera eller på annat sätt tydliggöra utbildningskrav för första linjens chefer i särskilt boende för äldre och hemtjänst i äldreomsorgen kommer också tas fram.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast den 1 mars 2023.

Ansvarig utredare:

Homan Amani (Enheten för socialtjänst 2).

Komplettera nyckeltal och indikatorer för måluppfyllelse i kommunal verksamhet

Socialstyrelsen ska i samverkan med SKR och med stöd av Rådet för främjandet av kommunala analyser (RKA) utveckla öppna jämförelser genom att ta fram kompletterade nyckeltal och indikatorer för främst måluppfyllelse och kvalitet där sådant saknas. Exempel på verksamheter där detta är aktuellt är äldreomsorgen och insatser för stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Men även andra verksamheter inom socialtjänsten berörs.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast den 31 januari 2023.

Ansvarig projektägare:

Stina Hovmöller (Enheten för socialtjänst 1).

Uppdrag som berör både socialtjänst och hälso- och sjukvård.

Uppdragen som listas nedan berör både områdena socialtjänst och hälso- och sjukvård, och beskrivs utförligare under avsnittet *Hälso- och sjukvård*. Endast rubrikerna listas nedan.

- Främja utvecklingen mot sammanhållen och koordinerad vård i Norden
- Individuell och gemensam analys av området psykisk hälsa och suicidprevention utifrån Socialstyrelsens och övriga myndigheters verksamhetsområden
- Förslag på uppföljningssystem för en ny nationell strategi inom området psykisk hälsa och suicidprevention
- Utvärdera och stödja genomförandet av statens insatser inom området psykisk hälsa 2020–2023
- Utvärdering av vård och stöd vid schizofreni och schizofreniliknande tillstånd utifrån de nationella riktlinjerna
- Indikatorer och målnivåer i nationella riktlinjer för vård och stöd vid adhd och autism
- Fallprevention - ekonomiska analyser

Tandvård

Indikatorer och målnivåer i nationella riktlinjer tandvård

Socialstyrelsen ska ta fram indikatorer och målnivåer för att kunna följa upp de nya nationella riktlinjerna för tandvård som är under utveckling. Projektets syfte är att utveckla indikatorer som speglar tandvårdens följsamhet till de nationella riktlinjerna och sedan ta fram målnivåer för relevanta indikatorer. Målet är att täcka in riktlinjernas centrala rekommendationer med hjälp av dessa indikatorer. Med hjälp av indikatorerna kan uppföljningar och utvärderingar av tandvården genomföras.

Arbetet med att utveckla indikatorer bedrivs enligt en modell som innebär att indikatorerna utformas i ett konsensusförfarande med medicinska experter och övriga intressenter med relevanta kunskapsunderlag som grund. Enligt modellen ska en indikator ha vetenskaplig rimlighet, vara relevant och dessutom vara möjlig att mäta och tolka. Aktuella datakällor för att utveckla indikatorerna är Socialstyrelsens hälsoregister, nationella kvalitetsregister och enkäter.

Målnivåarbetet påbörjas då remissversionen av indikatorerna är framtagna. Metoden utgår från Socialstyrelsens dokument ”Ta fram målnivåer för indikatorer i nationella riktlinjer, delprocess 3.5.10.”

Avrapportering:

En remissversion av indikatorerna publicerades i september 2021¹². Publicering av slutversionen av indikatorer och målnivåer ska ske hösten 2022 i samband med att slutversionen av nationella riktlinjer tandvård publiceras.

Ansvarig utredare:

Thomas Malm (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 4).

Förskolebarns försämrade tandhälsa

Förskolebarnens tandhälsa har i tidigare uppföljningar uppmärksamats på grund av att andelen barn med karies i denna åldersgrupp har ökat. Mellan år 2011 och år 2017 ökade andelen barn med karies bland 6-åringar med 6 procentenheter, från 21% till 27%. Andel kariesfria 6-åringar är därmed återigen på samma nivå som år 2005.

Projektet kommer att göra en analys av munhälsan hos barn på nationell

¹² <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/nationella-riktlinjer/2021-9-7549.pdf>

nivå och undersöka om och i hur stor del den samvarierar med olika bakgrundvariabler såsom socioekonomiska mått och föräldrarnas munhälsa. Inom projektet kommer kariesförekomsten hos barn i 6-års-åldern att analyseras, samt munhälsoutvecklingen och tandvårdsbehandlingar mellan 3 och 6 år. Vidare kommer faktorer som kan ha betydelse för munhälsoutvecklingen bland barn i förskoleålder att analyseras. Detta för att stödja en positiv munhälsoutveckling hos målgruppen.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast den 27 maj 2022.

Ansvarig utredare:

Kristin Larsson (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 4).

Effekterna av Covid-19 på behandlingar och tandvårdsbesök bland vuxna och barn – summerande rapport

Socialstyrelsen har följt utvecklingen i tandvården under pandemin i tre tidigare publicerade faktablad. Under hela året 2020 efter pandemins utbrott, var besök i tandvården färre än året innan. Kraftigast var minskningen i samband med utbrottet och främst bland äldre och riskgrupper. I början på pandemin stängde många kliniker sin verksamhet för all annan vård än akutbehandlingar och en del kliniker ställde in planerade besök bland äldre och riskgrupper. Under hösten 2020 var det mer vanligt att patienterna själva avbokade sina besök, som kan vara förklaringen till att besöken i tandvården under hösten var fortsatt färre än föregående år.

Socialstyrelsens tidigare analyser visar att en del av den planerade tandvården såsom regelbundna undersökningar har ställts in. Det totala antalet regelbundna undersökningar som utfördes år 2020 var mindre än föregående år, dock med en stor variation mellan regioner och vårdgivarkategorier. I slutet på år 2020 angav en stor majoritet av tandvårdskliniker både inom offentlig och privat tandvård att de hade kallelser och behandlingar som inte kunnat utföras under pandemin.

Inom den regionalfinansierade tandvården föreligger enligt uppgifter från regionerna ett uppdämt vårdbehov. De flesta regioner har patientgrupper som inte har fått all tandvård som de varit i behov av medan ett fåtal regioner har hunnit utföra största delen av den planerade tandvården för sina olika patientgrupper. Omfattningen av de uppdämda vårdbehoven ser därför olika ut i landets regioner.

Projektet kommer att syfta till att följa upp tidigare faktablad. Med hjälp av registeruppgifter kommer det att analyseras om de inställda tandvårdsbesöken under pandemin och eventuella uppdämda vårdbehov som uppstått visas i ändrad tandhälsa och behandlingspanorama bland besökarna i tand-

vården. I projektet kommer det även att undersökas om effekterna skiljer sig mellan olika grupper beroende på exempelvis socioekonomi eller bostadsort.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast den 30 april 2022.

Ansvarig utredare:

Álfheidur Astvaldsdóttir (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 4).

Personcentrering och oral hälsa i ett nordiskt perspektiv. Koordinering och samverkan för en bibehållen oral hälsa bland sköra och multisjuka äldre

Sammanhållen och koordinerad vård och omsorg har varit ett prioriterat område i de nordiska länderna på senare tid. Vissa positiva effekter av genomförda förändringar går att identifiera i form av såväl förbättrad administrativ samverkan som samarbete och koordinering mellan omsorg, primär- och specialiserad vård. Tidiga initiativ som exempelvis patient- eller personcentrerad vård, kunskapsbaserad vård samt prevention och tidig upptäckt är exempel på plattformar för utveckling som bestått över tid.

De sammanfattande erfarenheterna visar dock att de genomförda insatserna inte har varit tillräckliga för att skapa sammanhållna och koordinerade vårdkedjor för många sköra och multisjuka äldre. Det saknas dessutom helt erfarenheter av vad som främjar koordinering och samverkan för en bibehållen oral hälsa hos sköra äldre.

Detta projekt ingår i ett större nordiskt projekt och avser genomföra en översiktlig kartläggning och jämförande systemanalys av vad som bidrar till en god munhälsa genom en sammanhållen vård och omsorg i samverkan med tandvård. Ett delmål i projektet är också att bidra till reflektion och lärande om gemensamma utmaningar och goda erfarenheter inom de nordiska ländernas tandvårds- och hälso- och sjukvårdssystem.

Avrapportering:

Uppdraget delredovisas senast i februari 2022 och slutredovisas senast i augusti 2022.

Ansvarig utredare:

Ingrid Schmidt (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 4).

Ansvarig utredare nordiskt delprojekt:

Peter Lundholm (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 4).

Karies bland barn och unga - epidemiologiska uppgifter för år 2021

Socialstyrelsen har följt och avrapporterat tandhälsan hos barn och unga sedan 1985.

Socialstyrelsen kommer att samla in uppgifter om förekomsten av karies hos barn och ungdomar från Sveriges regioner för år 2021 för en sammanställning på nationell nivå.

De årliga sammanställningarna om barns och ungdomars tandhälsa i Sverige utgör ett verktyg för planering av regionala och nationella insatser på tandvårdsområdet. Vidare används uppgifterna för regionala, nationella och internationella jämförelser av tandhälsa.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast i november 2022.

Ansvarig utredare:

Álfheidur Astvaldsdóttir (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 4).

Utvärdering av nationella riktlinjer tandvård

Socialstyrelsen planerar att jämföra och utvärdera kvaliteten i tandvården med utgångspunkt i de reviderade nationella riktlinjerna för tandvården och i de reviderade indikatorerna för tandvården.

Remissversionerna av riktlinjer och indikatorer för tandvård publicerades i september 2021 och slutversionerna ska publiceras i september 2022

¹³. Utvärderingen kommer att baseras på data från Socialstyrelsens register (tandhälsoregistret, läkemedelsregistret) samt på kvalitetsregister som finns inom området, Svenskt kvalitetsregister för Karies och Parodontit (SKaPa). Uppgifter kommer också att inhämtas via enkäter till regioner och eventuellt till kommuner.

Målet med utvärderingen är att belysa vilka områden som fungerar bra respektive mindre bra, utifrån utvärderingens resultat. Dessa kommer att lyftas fram som förbättringsområden, som även innehåller förslag på hur tandvården kan förbättras i relation till rekommendationerna i de nationella riktlinjerna.

Avrapportering:

Arbetet redovisas senast den 31 december 2023.

Ansvarig utredare:

Thomas Malm (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 4).

¹³ <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/nationella-riktlinjer/2021-9-7549.pdf>

Krisberedskap

Uppbyggnaden av Sveriges katastrofmedicinska beredskap och planering för civilt försvar har återupptagits sedan några år tillbaka. Den påbörjade omställningen behöver fortsätta enligt regeringens säkerhetspolitiska inriktning för 2021-2025¹⁴ som bl.a. beskriver att det civila försvaret och det militära försvaret behöver utvecklas samordnat och det bör finnas en sammanhängande planering för totalförsvaret och att hälso- och sjukvård i krig behöver omfatta hela vårdkedjan. Eftersom det ömsesidiga beroendet mellan civilt och militärt försvar påverkar den samlade förmågan i totalförsvaret är det viktigt att uthålligheten och förmågan till ömsesidigt stöd stärks. Den katastrofmedicinska beredskapen är av betydelse för civilt försvar och för totalförsvaret och kan inte ses som en separat del.

Socialstyrelsens krisberedskapsarbete ingår i det nationella systemet för krishantering. Myndigheten ska stärka samhällets beredskap inom hälso- och sjukvård och socialtjänst för att möta särskilda händelser och bidra till att minska konsekvenserna av särskilda händelser. Nedan beskrivs uppdrag inom ramen för detta.

Uppdrag att utveckla och stärka hälso- och sjukvårdens förmåga vid kris och krig

Hanteringen av Covid-19 pandemin har krävt stora ansträngningar av hälso- och sjukvården i hela Sverige. För att kunna hålla belastningen jämn i landets regioner och nyttja landets samlade resurser optimalt, har det bland annat funnits behov av att samordna sjuktransporter av intensivvårdskrävande patienter. Pandemin har därmed ytterligare aktualiserat behovet av att det finns en handlingsberedskap för att hantera ett plötsligt och oväntat högt inflöde av patienter (*surge capacity*) till landets hälso- och sjukvård och för samordning av sjuktransporter som uppstår vid masskadehändelser och andra kriser eller ytterst krig.

Myndigheten ska sammanställa arbetssätt och erfarenheter av förmågehöjning under covid-19 pandemin samt genomföra en analys rörande samordning, prioritering och dirigering av sjuktransportresurser som inkluderar både civila och civilmilitära behov. Vidare ska myndigheten lämna förslag på ett koncept för hantering av ett plötsligt och oväntat inflöde av patienter (*surge capacity*) samt identifiera behov av olika insatser som kan behövas som stöd till regionerna avseende samordning av sjuktransporter.

¹⁴ Proposition Totalförsvaret 2021-2025 (2020/21:30)

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast den 30 november 2022.

Ansvarig projektägare:

Taha Alexandersson (Enheten för Krisberedskap).

Uppdrag att utveckla och stärka hälso- och sjukvårdens vårdkapacitet vid kris och krig

Hälso- och sjukvården är en samhällsviktig verksamhet och upprätthållande av hälso- och sjukvårdens funktionalitet är ett prioriterat område i utvecklingen av totalförsvaret. Myndigheten ska bidra till att utveckla och stärka hälso- och sjukvårdens förmåga vid kris och krig och förmågan att ta hand om många skadade.

Myndigheten ska kartlägga och sammanställa den nationella vårdkapaciteten utifrån gemensamma kriterier för vårdplatser och ta fram en skriftlig plan för regionernas arbete för utökning av vårdplatser.

Avrapportering:

Uppdraget redovisas senast den 9 september 2022.

Ansvarig projektägare:

Taha Alexandersson (Enheten för Krisberedskap).

Kartläggning och stöd av den kommunala hälso- och sjukvårdens och socialtjänstens beredskap

Socialstyrelsen har i uppdrag att kartlägga kommunernas behov av stöd för arbete med krisberedskap och civilt försvar och att ta fram förslag om hur beredskapen inom den kommunala hälso- och sjukvårdens och socialtjänstens arbete kan stärkas och utvecklas. Målet är att bidra till bättre och starkare krisberedskap och förmåga vid kris och krig inom den kommunala hälso- och sjukvården och socialtjänsten. Detta ska ske genom att berörda målgrupper känner till, har tillgång till och använder sig av ett relevant, ändamålsenligt och användbart stöd utifrån verksamheternas behov.

I uppdraget ingår att:

- I ett första steg kartlägga den kommunala hälso- och sjukvårdens och socialtjänstens beredskap samt identifiera och kartlägga kommunernas behov av stöd för arbete med krisberedskap och civilt försvar.
- I ett andra steg ta fram en långsiktig plan med beskrivning av lämpliga områden för det fortsatta beredskapsarbetet i kommunerna.

- I ett tredje steg ta fram ett stödande underlag med förslag om hur den kommunala hälso- och sjukvårdens och socialtjänstens arbete med krisberedskap och civilt försvar kan stärkas och vidareutvecklas.

Avrapportering:

Steg 1 redovisas senast den 15 mars 2022, steg 2 redovisas senast den 30 juni 2022 och steg 3 redovisas senast 1 februari 2023.

Ansvarig projektledare:

Maria Carlund (Enheten för Krisberedskap).

Uppföljningen och utvärderingen av överenskommelsen mellan staten och SKR om hälso- och sjukvårdens arbete med civilt försvar

Socialstyrelsen ska ta fram underlag och förslag samt utreda vissa grundläggande delar som behövs för att utveckla och stärka regionernas arbete med hälso- och sjukvårdens beredskap och planering inför civilt försvar. Utgångspunkt i arbetet ska vara propositionen Totalförsvaret 2021–2025 (prop. 2020/21:30) och delbetänkandet Hälso-och sjukvård i det civila försvaret (SOU 2020:23). En del av uppdraget är att redovisa en uppföljning och utvärdering av överenskommelsen mellan staten och SKR om hälso- och sjukvårdens arbete med civilt försvar (S2021/02919). Uppföljningen och utvärderingen omfattar regionernas utvecklingsarbete med följande områden:

- Krigsorganisation och bemanning
- Samverkan och ledning
- Planeringssamverkan
- Utbildning och övning
- Traumavård
- Försörjningsberedskap
- Motståndskraft

Avrapportering:

Uppdraget delredovisas årligen den 1 oktober under perioden 2022–2025. Slutredovisning sker den 1 mars 2026.

Ansvarig utredare:

Anders Nordlund (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1).

Uppföljning av statsbidrag

Socialstyrelsen fördelar och redovisar statsbidrag på uppdrag av regering. Statsbidragen är ett sätt för staten att styra mot olika politiska mål, till exempel att öka och utveckla kvaliteten inom hälso- och sjukvård och socialtjänst. Mottagare av statsbidrag är främst kommuner, regioner och det civila samhällets organisationer.

Verksamheter som har tagit emot statsbidrag måste i de flesta fall återrapportera hur de använt medlen. Utifrån återrapporteringarna gör myndigheten en uppföljning av statsbidragen. Syftet med uppföljningarna är dels att granska om medlen använts i enlighet med villkoren för bidragen, dels att sammanställa resultat och erfarenheter om hur statsbidragen har använts i en redovisning.

En redovisning till regeringen innehåller i regel en sammanfattande redogörelse för statsbidragets användning i förhållande till bidragets syfte och innehåller information om t.ex. medelsförbrukning, olika typer av insatser, målgrupper och uppnådda resultat. Under 2022 kommer myndigheten att följa upp och redovisa ett 40-tal statsbidrag som innefattar sammanlagt ca 4 000 mottagare och totalt ca 11,4 miljarder kronor. Nedan följer exempel på ett antal statsbidrag inom områdena hälso- och sjukvård, socialtjänst respektive tandvård som Socialstyrelsen kommer att följa upp för bidragsåret 2022.

Statsbidrag inom området hälso- och sjukvård

Statsbidragsenheten hanterar ett 10-tal statsbidrag inom området hälso- och sjukvård. Exempel på bidrag inom detta område:

- Statsbidrag för utveckling av den prehospitala akutsjukvården för patienter med psykisk ohälsa.
- Statsbidrag för att främja ett hållbart arbetsliv inom vård och omsorg (återhämtningsbonus).
- Statsbidrag för ökad läkarkompetens i äldreomsorgen.
- Statsbidrag för fortsatt arbete med regionala cancercentrum.

Statsbidrag inom området socialtjänst

Statsbidragsenheten hanterar ett 15-tal statsbidrag inom området socialtjänst. Exempel på bidrag inom detta område:

- Statsbidrag till vissa organisationer inom det sociala området.¹⁵
- Statsbidrag för att säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer.
- Statsbidrag för satsningen äldreomsorgslyftet.
- Statsbidrag för att öka specialistundersköterskekompetens inom vård och omsorg om äldre samt vård och omsorg om personer med demenssjukdom.

Statsbidrag inom området tandvård

Statsbidragsenheten hanterar statsbidrag inom området tandvård. Exempel på bidrag inom detta område:

- Statsbidrag till kompetenscentrum på tandvårdsområdet.

¹⁵ Socialstyrelsen kommer även att utvärdera förordningen (2011:1062) om statsbidrag till vissa organisationer inom det sociala området under år 2022. Utvärderingen kommer att omfatta tidsperioden 2017 till 2021.

Publicerade analyser 2021

Effekter av covid-19 på anmälningar gällande barn till socialtjänsten

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-1-7155.pdf>

Ansvarig utredare: Therese Olmsäter (Enheten för socialtjänst 1)

Nationella riktlinjer – Nationell utvärdering av vård vid epilepsi

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-1-7155.pdf>

Ansvarig utredare: Tobias Edbom (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1)

Nationella riktlinjer – Indikatorer – vård vid rörelseorganens sjukdomar – Reumatoid artrit, axial spondylartrit, psoriasisartrit, artros och osteoporos 2021

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/nationella-riktlinjer/2021-1-7134.pdf>

Ansvarig utredare: Christina Broman (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1)

Nationella riktlinjer – Vård vid rörelseorganens sjukdomar – Målnivåer för indikatorer 2021

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/nationella-riktlinjer/2021-1-7124.pdf>

Ansvarig utredare: Christina Broman (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1)

Behov av och tillgång till särskilda boendeformer för äldre

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-1-7187.pdf>

Ansvarig utredare: Åsa Borén (Enheten för socialtjänst 1)

Uppföljningsmått för hälso- och sjukvårdens insatser i rehabiliterings- och sjukskrivningsprocessen – En förstudie

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-1-7183.pdf>

Ansvarig utredare: Max Köster (Enheten för specialiststöd 1)

Öppna jämförelser av Ekonomiskt bistånd 2020 – registerdata t.o.m. 2019

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/oppna-jamforelser/2021-2-7198.xlsx>

Ansvarig utredare: Anna-Maria Karlsson (Enheten för socialtjänst 1)

Arbetskläder inom omsorgen – En kartläggning av hur arbetskläder tillhandahålls, hanteras och finansieras

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-1-7168.pdf>

Ansvarig utredare: Maria Rude (Enheten för socialtjänst 2)

Öppna jämförelser 2020 – Vård och omsorg om äldre

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/oppna-jamforelser/2021-2-7193.pdf>

Ansvarig utredare: Ann-Catrin Johansson (Enheten för socialtjänst 2)

Bedömning av tillgång och efterfrågan på legitimerad personal i hälso- och sjukvård samt tandvård – Nationella planeringsstödet 2021

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-2-7200.pdf>

Ansvarig utredare: Katarina Sandberg (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 3)

Pågående behandling med läkemedel mot hypertoni eller hjärtsvikt och risken att dö i covid-19

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-2-7231.pdf>

Ansvarig utredare: Johan Fastbom (Enheten för specialiststöd 1)

Uppföljning av primärvård och omställningen till en mer nära vård – Deluppdrag I – Nationell insamling av registeruppgifter från primärvården

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2020-11-7031.pdf>

Ansvarig utredare: Anna Granath (Enheten för statistik 1)

Förändringar i barns och ungas vårdbesök med anledning av covid-19

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-2-7250.pdf>

Ansvarig utredare: Karin Blomgren (Enheten för socialtjänst 1)

Utvecklingen av ekonomiskt bistånd i spåren av covid-19 – faktablad 3

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2020-11-7031.pdf>

Ansvarig utredare: Anna-Maria Karlsson (Enheten för socialtjänst 1)

Öppna jämförelser 2020 – placerade barns utbildning och hälsa

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/oppna-jamforelser/2021-2-7222.pdf>

Ansvarig utredare: Joakim Hagelbäck (Enheten för socialtjänst 1)

Återinskrivningar av multisjuka och sköra äldre

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-2-7195.pdf>

Ansvarig utredare: Johan Fastbom (Enheten för specialiststöd 1)

Effekter av covid-19 på tandvårdsbesök bland barn och vuxna – del 3

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-3-7265.pdf>

Ansvarig utredare: Álfheidur Astvaldsdóttir (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 4)

Nationella riktlinjer – Indikatorer – vård vid epilepsi 2021

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/nationella-riktlinjer/2021-1-7279.pdf>

Ansvarig utredare: Tobias Edbom (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1)

Nationella vårdkompetensrådet – Årlig redovisning för 2020 och förslag på hur rådet på sikt kan omfatta fler professioner och kompetenser

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-3-7278.pdf>

Ansvarig enhetschef: Lena Hellberg (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 3)

Fler öppna jämförelser inom socialtjänstlagen – Möjligheter och former för fler öppna jämförelser för HVB

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/oppna-jamforelser/2021-3-7199.pdf>

Ansvarig utredare: Joakim Hagelbäck (Enheten för socialtjänst 1)

Karies bland barn och ungdomar – Epidemiologiska uppgifter för år 2019

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-3-7299.pdf>

Ansvarig utredare: Álfheidur Astvaldsdóttir (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 4)

Dataanalyser av cancer 1975–2019 – En registerstudie

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-3-7285.pdf>

Ansvarig utredare: Katarina Fredriksson (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 2)

Vård och omsorg för äldre – Lägesrapport 2021

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-3-7249.pdf>

Ansvarig utredare: Michaela Prochazka (Enheten för socialtjänst 2)

Individ- och familjeomsorg – Lägesrapport 2021

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-3-7311.pdf>

Ansvarig utredare: Anita Bashar Aréen (Enheten för socialtjänst 1)

Kompetens i LSS-boenden

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-3-7312.pdf>

Ansvarig utredare: Kristina Lindholm (Enheten för socialtjänst 2)

Tillståndet och utvecklingen inom hälso- och sjukvård och tandvård – Lägesrapport 2021

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-3-7307.pdf>

Ansvarig utredare: Sara Dahlin (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 2)

Kartläggning av första linjens verksamhet för barn och unga med psykisk ohälsa

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-3-7284.pdf>

Ansvarig utredare: Birgitta Greitz (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 4)

Insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning – Lägesrapport 2021

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-3-7327.pdf>

Ansvarig projektledare: Karin Flyckt (Enheten för socialtjänst 2)

Covid-19 bland personer med Downs syndrom och intellektuell funktionsnedsättning

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-4-7330.pdf>

Ansvarig projektledare: Karin Flyckt (Enheten för socialtjänst 2)

Aspekter av antidepressiv läkemedelsbehandling av barn och unga vuxna

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-3-7301.pdf>

Ansvarig utredare: Peter Salmi (Enheten för specialiststöd 1)

Missbruk, substansrelaterade diagnoser och spel om pengar – Behov, vård- och stöd i förhållande till det nationella ANDT arbetet och spel om pengar

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-4-7277.pdf>

Ansvarig utredare: Lina Pastorek (Enheten för socialtjänst 1)

Sexuellt överförda infektioner; påverkan av pågående coronapandemi

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-4-7356.pdf>

Ansvarig utredare: Jansson Catarina (Enheten för specialiststöd 1)

Läkemedelsförsäljning i Sverige – Analys och prognos 2021–2024

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-4-7363.pdf>

Ansvarig utredare: Emma Lund (Enheten för specialiststöd 2)

Analys av första och andra covid-19-vågen – produktion, köer och väntetider i vården

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-5-7371.pdf>

Ansvarig utredare: Sevim Barbasso Helmers (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 3)

E-hälsa och välfärdsteknik i kommunerna 2021 – Uppföljning av den digitala utvecklingen i socialtjänsten och den kommunala hälso- och sjukvården

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-5-7384.pdf>

Ansvarig utredare: Dick Lindberg (Enheten för socialtjänst 2)

Små utförares möjlighet att verka i primärvården – Uppdrag att kartlägga hur ofta och i vilken omfattning privata utförare gemensamt ingår avtal med regionerna om tillhandahållande av primärvård

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-5-7364.pdf>

Ansvarig utredare: Charlotte Pihl (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1)

Förskrivningen av adhd-läkemedel fortsätter att öka

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-6-7436.pdf>

Ansvarig utredare: Peter Salmi (Enheten för specialiststöd 1)

Covid-19-effekter på produktion, köer och väntetider i barn- och ungdomspsykiatri

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-6-7429.pdf>

Ansvarig utredare: Sevim Barbasso Helmers (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 3)

Uppföljning och analys av överenskommelsen om ökad tillgänglighet 2020 – Regionernas inrapportering av data till den nationella väntetidsdatabasen för den specialiserade vården – Delrapport juni 2021

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-6-7431.pdf>

Ansvarig utredare: Sevim Barbasso Helmers (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 3)

Covid-19-pandemins påverkan på följsamheten till Nationella riktlinjer

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/nationella-riktlinjer/2021-6-7413.pdf>

Ansvarig utredare: Broman, Christina (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1)

Öppna jämförelser 2021 – Äldreomsorg

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/oppna-jamforelser/2021-6-7402.pdf>

Ansvarig utredare: Joakim Hagelbäck (Enheten för socialtjänst 1)

Öppna jämförelser 2021 – Social barn- och ungdomsvård

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/oppna-jamforelser/2021-6-7401.pdf>

Ansvarig utredare: Joakim Hagelbäck (Enheten för socialtjänst 1)

Öppna jämförelser 2021 – Krisberedskap inom socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/oppna-jamforelser/2021-6-7400.pdf>

Ansvarig utredare: Joakim Hagelbäck (Enheten för socialtjänst 1)

Öppna jämförelser 2021 – Våld i nära relationer

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/oppna-jamforelser/2021-6-7403.pdf>

Ansvarig utredare: Joakim Hagelbäck (Enheten för socialtjänst 1)

Öppna jämförelser 2021 – Ekonomiskt bistånd

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/oppna-jamforelser/2021-6-7399.pdf>

Ansvarig utredare: Anna-Maria Karlsson (Enheten för socialtjänst 1)

Öppna jämförelser 2021 – Stöd till personer med funktionsnedsättning LSS

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/oppna-jamforelser/2021-6-7405.pdf>

Ansvarig utredare: Joakim Hagelbäck (Enheten för socialtjänst 1)

Öppna jämförelser 2021 – Kommunal hälso- och sjukvård

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/oppna-jamforelser/2021-6-7404.pdf>

Ansvarig utredare: Joakim Hagelbäck (Enheten för socialtjänst 1)

Öppna jämförelser 2021 – Missbruks- och beroendevården

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/oppna-jamforelser/2021-6-7406.pdf>

Ansvarig utredare: Joakim Hagelbäck (Enheten för socialtjänst 1)

Öppna jämförelser 2021 – Personer med psykisk funktionsnedsättning – Socialpsykiatri

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/oppna-jamforelser/2021-6-7407.pdf>

Ansvarig utredare: Joakim Hagelbäck (Enheten för socialtjänst 1)

Anhöriga som ger vård eller stöd till någon de står nära – Underlag till en nationell strategi

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-6-7464.pdf>

Ansvarig utredare: Karin Gavelin (Enheten för socialtjänst 2)

Vårdprocesser för narkotikarelaterad förgiftning – Kartläggning av patientflöden, insatser och samverkan samt identifiering av brister och utvecklingsområden

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-6-7442.pdf>

Ansvarig utredare: Erika Budh (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 3)

Fördjupad uppföljning av Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2014:4) om våld i nära relationer – Analys av behov av revidering av vissa delar av SOSFS 2014:4

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-7-7508.pdf>

Ansvarig utredare: Emma Strollo (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1)

Covid-19:s konsekvenser för personer med insatser enligt LSS

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-8-7520.pdf>

Ansvarig projektledare: Karin Flyckt (Enheten för socialtjänst 2)

Uppföljning av omställningen till en mer nära vård 2020 – Utvecklingen i regioner och kommuner samt förslag på indikatorer

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-8-7496.pdf>

Ansvariga utredare: Anna Dahlin (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 3), Charlott Pihl (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1), Martin Lindblom (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 3)

Förutsättningar och stöd för första linjens chefer – Kartläggning av första linjens chefer i äldreomsorgen

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-8-7524.pdf>

Ansvarig utredare: Homan Amani (Enheten för socialtjänst 2)

En indikatorbaserad uppföljning för säker vård – Utifrån den nationella handlingsplanen för ökad patientsäkerhet i hälso- och sjukvården – Agera för säker vård

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-9-7552.pdf>

Ansvarig utredare: Marianne Aggestam (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 3)

Förebygga och motverka hemlöshet – Analys och förslag för fortsatt arbete inom socialtjänsten

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-9-7582.pdf>

Ansvarig utredare: Charlotta Fondén (Enheten för socialtjänst 1)

Nationella riktlinjer för tandvård – Stöd för styrning och ledning

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/nationella-riktlinjer/2021-9-7549.pdf>

Ansvarig utredare: Thomas Malm (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 3)

Analys av utvecklingen vid Regionala cancercentrum

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-9-7586.pdf>

Ansvarig utredare: Jenny Halldén (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 1)

Utveckling av den statligt nationella samordningen och uppföljningen av cancervården – Delrapport 2021

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-9-7542.pdf>

Ansvarig utredare: Karin Melén (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 3)

Delrapportering av uppdraget om att utreda förutsättningar för erbjudande av cancerrehabilitering

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-9-7585.pdf>

Ansvarig utredare: Katarina Fredriksson (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 2)

Vård och behandling vid klimakteriebesvär i primärvården samt i den gynekologiska specialistvården

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-9-7583.pdf>

Ansvarig utredare: Christina Strååt (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 3)

Uppdraget att följa, utvärdera och stödja genomförandet av statens insatser inom området psykisk hälsa 2020–2023 inom överenskommelsen mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner – Delredovisning 2021

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-9-7593.pdf>

Rapporten har skrivits gemensamt av Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten

Uppdraget att följa, utvärdera och stödja genomförandet av statens insatser inom området psykisk hälsa 2020–2023 inom överenskommelsen mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner – Delredovisning 2021 – fördjupningsrapport

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-9-7589.pdf>

Rapporten har skrivits gemensamt av Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten.

Uppdämda vårdbehov

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-10-7534.pdf>

Ansvarig utredare: Sara Dahlin (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 2)

Pubertetshämmande och könskonträr läkemedelsbehandling vid könsdysfori – En kartläggning av förskrivningen 2006–2020

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-10-7584.pdf>

Ansvarig utredare: Annica Bergendal (Enheten för specialiststöd 1)

Överenskommelserna om ökad tillgänglighet i barnhälsovården – Slutrapport för Socialstyrelsens regeringsuppdrag att följa, analysera och stödja genomförandet av överenskommelserna 2018 till 2020

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-10-7556.pdf>

Ansvarig utredare: Erika Budh (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 3)

Utvecklingen av ekonomiskt bistånd i spåren av covid-19 – faktablad 4

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/statistik/2021-10-7595.pdf>

Ansvarig utredare: Anna Maria Karlsson (Enheten för socialtjänst 1)

Uppdaterad prognos av läkemedelsförsäljningen i Sverige 2021– 2024

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-10-7620.pdf>

Ansvarig utredare: Konstantin Macheridis (Enheten för specialiststöd 2)

Indikatorer för nationell uppföljning – Av den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-11-7612.pdf>

Ansvarig utredare: Corovic Jelena (Enheten för socialtjänst 1)

Inventering av vård för flickor och kvinnor som har varit utsatta för könsstympning – Slutrapport – november 2021

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-11-7523.pdf>

Ansvarig utredare: Sharareh Akhavan (Enheten för hälso- och sjukvård och tandvård 2)

Analysplan – Analyser av vård och omsorg 2022–2024
(artikelnr 2022-3-7746)
Publikationen kan även laddas ner från
www.socialstyrelsen.se